

Nr. 15 (184), săptămână, IULIE 2022

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI, CONSILIUL LOCAL ȘI CASA DE CULTURĂ I.L. CARAGIALE PLOIEȘTI

revistă de cultură

QUO VADIS?

*Literatura SF&F din
perspectivă ploieșteană*

Take Ionescu 100

Fals tratat despre copilărie

Valter Paraschivescu:
„Actul de creație e un act egoist”

atitudini

revistă de cultură

Publicație editată de Primăria Municipiului Ploiești, Consiliul Local Ploiești și Casa de Cultură Ion Luca Caragiale a Municipiului Ploiești

Directorul Casei de Cultură:
Marian Dragomir

Redactor-șef:
Dan Gulea

Colaboratori permanenți:
Constantin Abăluță
Ion Bogdan Lefter
Magda Răduță
Diana Rînciog

Redacție:
Mihai Ioachimescu (sport),
Luiza-Antonela Bunbănac (Arte)

Social media:
Mihai Rada

Corectură:
Veronica Huțanu

Layout&DTP:
Georgiana Kelemen

Colaboratorii pot trimite textele numai în format electronic. Autorii care doresc să fie recenzați în paginile revistei sunt rugați să expedieze cărțile pe adresa redacției. (Ploiești, Piața Eroilor nr. 1A, etaj VII)

Telefon: 0244-578.148

Site: www.casadecultura.ro

Facebook: facebook.com/atitudiniploiesti

Email: revistaatitudini@gmail.com

Tipar: SC 2M Digital SRL
ISSN: 1584-0832

Responsabilitatea pentru conținutul opiniilor, argumentelor sau părerilor aparține, în exclusivitate, autorilor. Materialele primite, publicate sau nepublicate, nu se înapoiază. Redacția revistei nu împărtășește întotdeauna ideile conținute în textele publicate.

Ionuț BĂNUȚĂ este autorul imaginilor care ilustrează coperta 1 și coperta 4 și al ilustrațiilor SF din interiorul revistei.

1-12

13-14

16-17

21-22

24

Argument

Dan GULEA, *Palimpsestul motocentaurilor*, **PAG. 1-2**

Quo Vadis?

Michael HAULICĂ, *Așteptându-i pe motocentauri*, **PAG. 3-4**

Dănuț IVĂNESCU, *Adevărul meu despre motocentauri*, **PAG. 5-6**

Ionuț BĂNUȚĂ, *Amintiri de pe vremea când sefeul era în Anul covorului de mătase, cyberpunkșii fentau limitele, iar motocentaurii dormeau singuri pe Acoperișul Lumii*, **PAG. 7-12**

Take Ionescu 100

Dorin STĂNESCU, *Take Ionescu (1858-1922). Primul mare diplomat și politician al Ploieștiului*, **PAG. 13-14**

Întâmplări cu oameni și lucruri

Constantin ABĂLUȚĂ, *Străzile nu duc nicăieri*, **PAG. 15**

Repere francofone

Diana RÎNCIOG, *Et toi, comment vas-tu?/ Și tu, ce mai faci?*, **PAG. 16-17**

World literature

Valentin Emil MUȘAT, *Fals tratat despre copilărie*, **PAG. 18**

Magda RĂDUȚĂ, *Relecturi sadoveniene: din Teopomp la Prusa*, **PAG. 19-20**

Arte

Valter PARASCHIVESCU: *Actul de creație este un act egoist (interviu)*, **PAG. 21-22**

Ace

Ion Bogdan LEFTER, *Insectarul rușinii mediatice*, **PAG. 23**

Sport

Mihai IOACHIMESCU, *Handbal. Pe urmele Cristinei Neagu*, **PAG. 24**

SCANEAZĂ
CODUL QR

și intră pe site-ul Casei de Cultură Ion Luca Caragiale a Municipiului Ploiești

PALIMPSESTUL MOTOCENTAURILOR

Dan Gulea

Debutul lui Dănuț Ivănescu cu volumul *Palimpsestul de la Colina cu Apendice* (design, ilustrații și coperta de Ionuț Bănuță, „Morrison cu suc de roșii” — cuvânt înainte de Michael Haulică, postfață de Ovidiu Pecican, Editura Vasiliana '98, Iași, 2021, 344 p.), nominalizat deja la Romcon 2021, cele mai prestigioase premii ale fandomului autohton, dă prilejul unei incursiuni ploieștene în literatura SF&F. În primul rând, pentru că este un volum așteptat aproape 30 de ani, încă de la jumătatea anilor 1990, când apărea antologia *Motocentauri pe acoperișul lumii*. În al doilea rând, pentru că se reface dimensiunea unui fenomen nouăzecist, relevant la nivel național, al asociației „Quo vadis?”.

Volumul îi este dedicat lui Ionuț Bănuță, „care și-a imaginat această lume”, dar și celor care „au contribuit la alcătuirea și apariția antologiei *Motocentauri pe acoperișul lumii*” — trimitere directă la Asociația Creatorilor și Fanilor de Science Fiction „Quo vadis?”, înființată la începutul anilor 1990, pe baza fostului cenaclu de anticipație „Jules Verne”, asociație ce editează în 1995 antologia amintită. Sunt nume care s-au consacrat în fandomul autohton, în domeniul prozei, al graficii sau al criticii SF&F: Dănuț Ivănescu, Ionuț Bănuță, Caius Stancu, Sebastian A. Corn, Cătălin Ionescu, Doru Stoica, regretatul Don Simon, Michael Haulică.

Astfel, am ales pentru acest număr al revistei *ATTITUDINI* să prezentăm câteva imagini ale imersiei autohtone în lumea science-fiction. Ilustrația acestui număr este asigu-

rată de Ionuț Bănuță, care a alcătuit și colaj de opinii despre fenomen, iar Dănuț Ivănescu și Michael Haulică contribuie cu punctele lor de vedere despre momentul 1995; în numerele viitoare vom publica texte literare de Dănuț Ivănescu și Don Simon (Petrică Sârbu).

De un interes special este *Palimpsestul de la Colina cu Apendice* de Dănuț Ivănescu, pentru că integrează texte din *Motocentauri...*, și pentru că duce până la ultimele consecințe premisele antologiei. Aici, timpul curge „de la înălțarea Sarmisegetuzei” (d.î.S.), într-o istorie contrafactuală în care dacii se luptă nu cu romanii (deveniți „romayani”), ci cu structuri precum alianța elenistică (Republica Magnae Graecia), iar aliajul dintre tehnologie și biologie poate fi — dilemă semnificativă a acestui univers ficțional — o culme a evoluției.

O altă istorie este una dintre temele clasice ale S.F.-ului, de la *Asimov* citire, un antecesor: Philip Jose Farmer (1918-2009), autor ce își pla-

sează o bună parte din universul său în proximitatea unui Ploiești „de pe altă lume”. În romanul *The Gate of Time* (1966), a imaginat un univers în care America nu a existat, iar marile migrații au luat alte turnuri: de pildă, la Ploiești, unde îi este doborât avionul și trebuie să supraviețuiască, predomină iroquezii, iar nativii au „tenul închis, nas acvilin și pomeți proeminenți”. Astfel, Farmer creează o nouă lume, unde teoria migrațiilor are alte forme: nemaexistând, Americile nu au mai fost populate de triburi asiatice — acestea din urmă revărsându-se în estul Europei; se explică apariția iroquezielor (cherokee) pe teritoriul cunoscut al României și al altor țări. Dacă geografia este reconfigurată — același lucru se întâmplă și cu istoria: Anglia este Blodland (țara sângelui); Italia se numește Akchaivia, de la Achaia, locuită de cei pe care îi numim greci în lumea noastră, iar Grecia este a hitiților. Eozope (Europa) este divizată de un mare con-

flict, între Hotinosonih (România și sudul Rusiei) și Perkunisha, mai precis teritoriul Olandei, Germaniei, Danemarcei, Poloniei și Cehoslovaciei, denumit după numele zeițăii lituaniene supreme.

Și *Motocentaurii...*, și *Palimpsestul de la Colina cu Apendice*, volumul de autor al lui Dănuț Ivănescu (2021), există datorită unei asemenea istorii contrafactice. De fapt, Dănuț Ivănescu continuă cu *Palimpsestul...*, ceea ce începuse să gândească încă din *Motocentaurii...*, pentru că trei texte din antologie sunt reluate și integrate, cu unele modificări, în acest volum de debut: „Cântul lui Roles”, „Așteptându-l pe Corban” și „Baba oarba pe acoperișul lumii”. Se probează astfel un lucru îndelungat (sunt aproape 30 de ani între antologie și acest volum de debut), ce are în primul rând consecințe stilistice, așa cum se poate observa din următoarele exemple — primul text datând din 1995, al doilea din 2021 (cu indicarea paginii):

● „dacă despre o dzi nefastă a dărilor s-ar putea vorovi, atuncea aceea din prima decă a lui

cupctor a anului MCX de la înălțarea Sarmizegetusei fu, când legiunile romayane pre țărmlu Evropei debarcară, subt a mișelului Axayac Nerva comandă. Atuncea mulțime grozavă de corăbii cu pândze, ori de forța aburului împinse, purcese, parte tocmai de dincolo de Atlanticus, de la Romula și Octavia Princeps, parte de la Londinium, din perfidul Albion, în portul Cherdunum-ului adăstară, până la unu pre oștenii garnidzoanei stropșind și lăcuiorii înrobind.” (1995, 113)

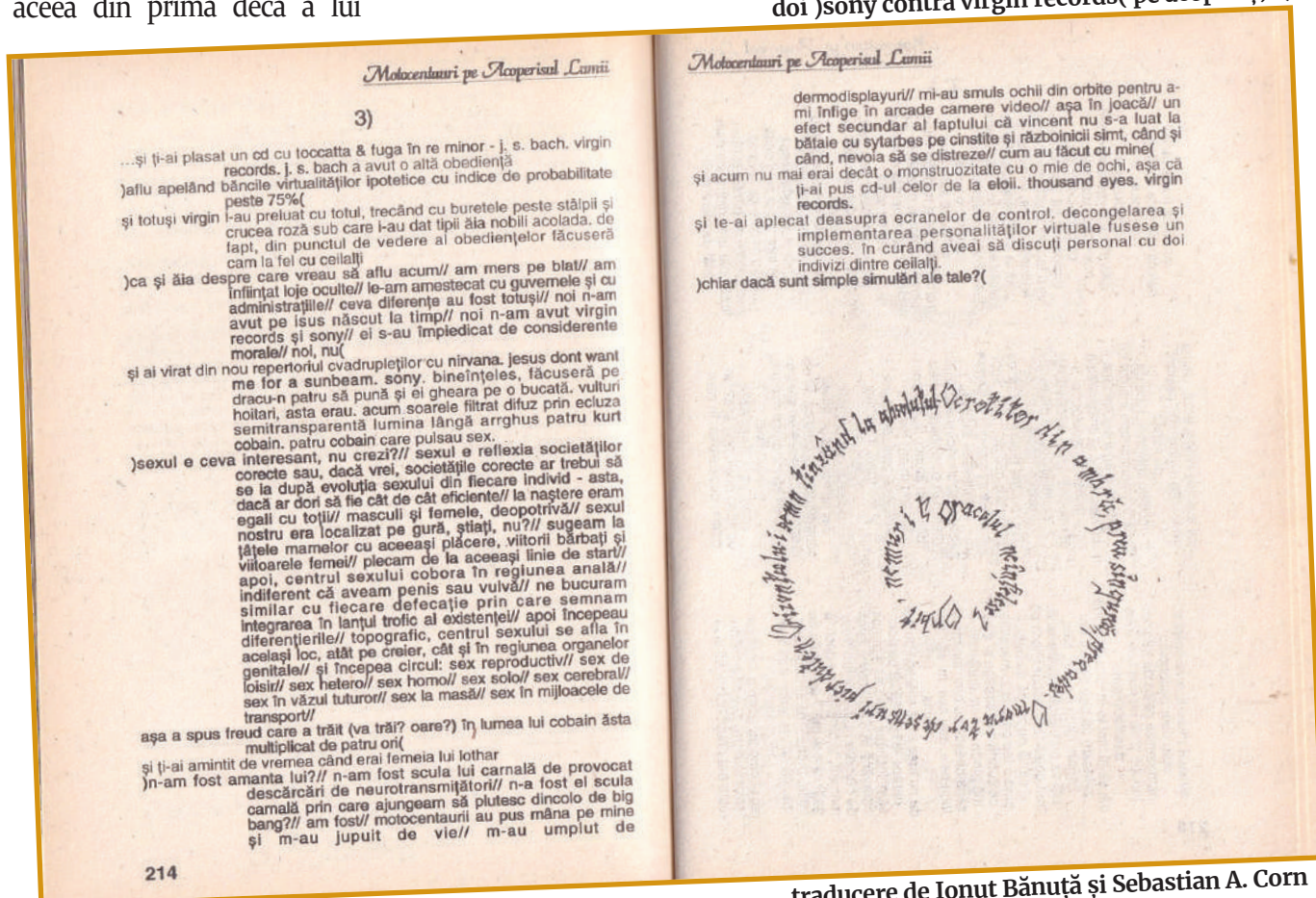
● „Dacă despre o nefastă zi a dărilor s-ar putea vorovi, atuncea in prima decă a lui Cupctor a anului 110 de la Nălțarea Sarmizegetusei fu, Anul Ciutei de Cremene, când grozavă mulțime de nave cu pânzare, au de a aburului forță împinse, purcese parte tocmai de dincolo de Atlanticus, din golful Mexcalli Maximus, iară parte din Londinium, din perfidul Albion, în portul Cherdunumului adăstară. Așa spurcatele legiuni romayane pre al Evropei țărmlu pogorâră, subt a mișelului Axayac Nerva comandă,

pân la unu pre ai garnizoanei oșteni stropșind și lăcuiorii înrobind într-un ceas o clipă.” (2021, 17)

În *Palimpsest...* există date contrafactice care nu se opresc la o rescriere a istoriei, ci avansează în postistorie, dincolo de „acoperișul lumii”, unde limitele dintre organic și mecanomorf se negociază permanent, o postistorie care nu are nimic de-a face cu perspectiva neoliberală de tip Fukuyama. Eliberarea sau migrarea spre Inel, spre „bioșesătura inelară, între mii de alte minți” este o reverie evoluționistă plasată spre finalul celor două texte: și cel din 1995, și cel din 2021.

Cyberpunk-ul nouăzecist constițuie o lectură complexă a realității social-culturale, deghizate într-o serie de artefacte istorice. *Palimpsestul...* este nu un tip de text, ci unul de lectură, unde cuvinte sau fraze din vechiul text (oricare ar fi acela) vin la suprafață pentru a se placa pe noul text, cu care fac un corp comun, nou și vechi, același și altul deopotrivă.

doi)sony contra virgin records(pe acoperiș)?(

traducere de Ionuț Bănuță și Sebastian A. Corn

AȘTEPTÂNDU-I PE MOTOCENTAURI

Michael Haulică

Cartea cu motocentauri (*Motocentauri pe acoperișul lumii*, Karmat Press) a apărut în 1995. Tirajul a fost mic, impactul, mare. S-au scris despre ea articole, studii, a constituit material bibliografic pentru teze de licență și doctorat.

A fost o carte-manifest, dacă nu pentru o generație (ceea ce ar fi cam mult spus), măcar pentru un grup de scriitori care au ieșit pe piață la începutul anilor '90 și au constituit nucleul literaturii promovate de *Jurnalul SF*, fiind cunoscuți și sub numele „cei care nu” sau, mai simplu, Clubul „Quo Vadis?” din Ploiești.

Autorii cuprinși în antologie sunt: Ionuț Bănuță (care a semnat și coperta), Sebastian A. Corn, Michael Haulică, Dănuț Ivănescu, Cătălin Ionescu, Don Simon, Caius Stancu (prezent doar în postură de coautor al „Introducerii”), Doru Stoica.

Antologia i-a reprezentat pe toți aceștia (evident, pe unii mai mult, pe alții mai puțin, după cum și-au și asumat-o în termeni diferiți), la momentul respectiv.

Azi, cei opt autori au fiecare drumul lui, îndepăr-

tându-se de forma și stilul practice atunci, (re)găsindu-și fiecare sinele.

Și, atunci, ce a fost cartea cu motocentauri?

Cum spuneam, un manifest al unui fel de a scrie SF, liber, dezinhibat (poate prea dezinhibat, după unii), în căutare de motive și tehnici literare inedite pentru sefeul practicat până atunci în România, un personaj — motocentaurul — cum n-a mai fost altul, dar, în primul rând, poate, o stare, un motor pentru ce a urmat, chiar și prin prisma deselor și lungilor discuții și polemici, prin reacțiile pro și contra generate.

I s-au reproșat multe antologiei. Că n-ar fi fost manifestul unei generații („generația JSF”), mulți neregăsindu-se în ideile promovate. Că n-a fost decât un experiment eșuat. Că limbajul și tehnicile postmoderniste (autoreferențialitatea, intertextualitatea, referințele la literatura mainstream etc.) au „întinat valorile sefeului tradițional”, ingineresc, practicat de optzeciști și de o parte a tinerilor care își făceau atunci intrarea în lumea sefeului.

În cartea *Despre science fiction* (Omnibooks, 2001), Radu Pavel Gheo dedică un studiu masiv antologiei,

intitulat „Amintindu-ne de motocentauri”: „un eveniment editorial de care s-a ținut prea puțin cont, în raport cu ceea ce reprezintă el în istoria nouăzecistă a SF-ului românesc”, spune Gheo, văzând cartea cu motocentauri ca artefact, manifest și text literar. Ca artefact, remarcă asumarea de grupul respectiv a editării, redactării, tehnoredactării, copertei, ilustrațiilor și textului. Ba mai mult, „autorii trec intenționat în plan secund, lăsând textul din antologie să iasă în prim-plan”. Autorii devin și ei ficțiuni aparținând lumii textului, autorii reali apar doar ca traducători ai propriilor texte (din tracallă, punjabi, greacă, dană, tracindă, vercingalleză, echo). Ca manifest, face (și Gheo nu a fost singurul) o paralelă cu *Desant'83*: „Ca și optzeciștii, membrii grupului ploieștean QUO VADIS? nu impun reguli, ci se manifestă artistic. Nu teoretizează, ci exemplifică”. Dintre textele literare sunt remarcate „Ana”, „Madia Mangalena” și „Baba-oarba pe acoperișul lumii”. „În esență, volumul marchează parcurgerea și depășirea cyberpunk-ului, realizând sincronizarea necesară cu SF-ul mondial”. Și „după *Motocentauri...*, SF-ul românesc nu se mai poate scrie la fel ca înainte”.

Un alt studiu dedicat cărții cu motocentauri l-am găsit în volumul *Alternative critice, o vedere asupra literaturii SF românești*, de Cătălin Badea-Gheracostea (Editura Karmat Press, 2001), sub titlul „Studiu de caz: *Motocentauri pe acoperișul lumii*”. Între prima frază („*Motocentauri pe acoperișul lumii...* este cea mai importantă carte a SF-ului românesc din deceniul 10 al secolului trecut”) și ultima („*Motocentaurii...* nu este perfectă, dar merită respect. Și respectul cititorului pentru carte este singurul lucru care contează”), Cătălin Badea-Gheracostea trece cele șaisprezece texte, plus istoria generală..., metodic, prin toate aparatele de măsură și control expuse în titlurile primelor cinci capitole ale studiului său, scoțând și el în evidență caracterul de manifest al antologiei. În cel de-al șaselea capitol, în care se ocupă de critica criticii, considerând că au fost îndeplinite condițiile, pe care tot el le-a fixat, când a spus: „Dar un adevăr tot am zis! Acela că *Motocentauri pe acoperișul lumii* trebuie să fie citită, apoi citită și după... mult timp, trebuie criticată”, sunt trecute în revistă textele critice pro sau contra, la adresa antologiei.

Alți comentatori ai motocentaurilor: Cătălin Ionescu („Motocentaurul: simbol, personaj sau găselniță?” — *Pro-Scris*, nr.3-4/2001), Dan Doboș („Noroc cu vâna de roman!” — text făcut public pe internet la aproape zece ani de la scrierea lui, în 1995, când nu a putut fi publicat, zice autorul, „nici măcar în *SuperNova*, al

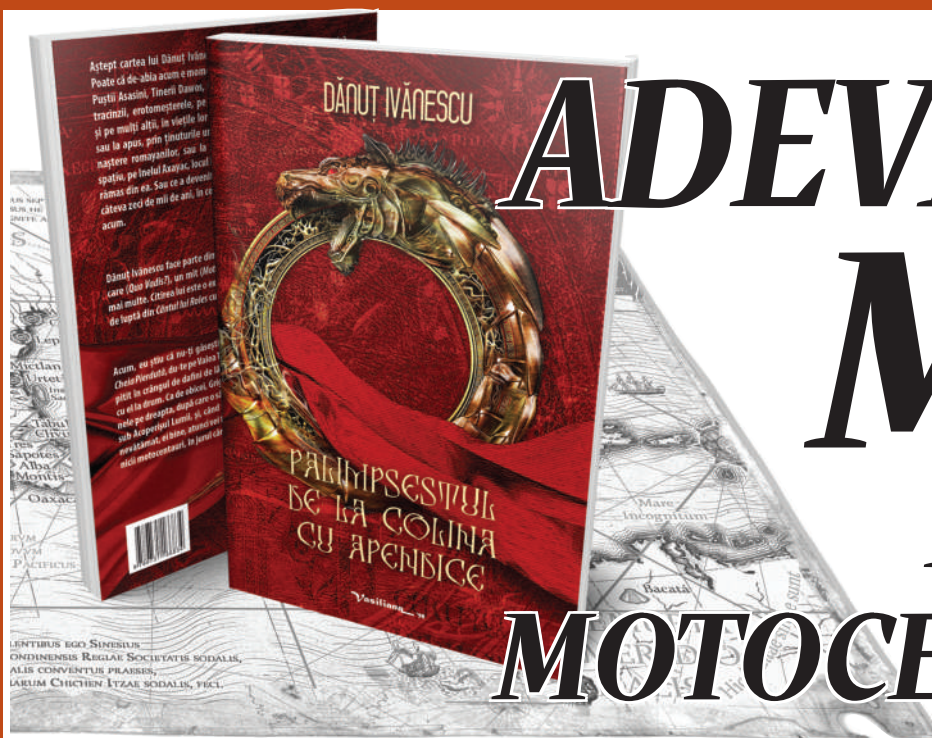

cărui redactor-șef eram, din cauza violenței excesive de limbaj din citate”), Voicu Bugariu („Sefiști și seful-tură” — *Anticipația*, nr. 526/1995), Vlad T. Popescu („Motonauții. Un experiment ratat” — *Nautilus*, nr.5 /1995), Ovidiu Bufnilă (*Lumi Virtuale*, nr. 10/ 2000).

Azi, *Motocentauri pe acoperișul lumii* pare a fi (fost) doar o haltă apărută peste noapte pe drumul sefeului românesc, o haltă în care a oprit doar un tren sezonier, și acela o singură dată. Tema și personajul motocentaurului au fost abandonate, n-au mai apărut texte noi, în ultima vreme, care să le valorifice. Din când în când, printr-un articol, printr-un capitol al unei teze de licență sau doctorat, mai apare câte o referire. Mulți dintre cititorii de azi nici măcar n-au văzut cum arată această carte.

S-a vorbit mult în acești aproape 30 de ani despre o nouă ediție. Dar cum? O retipărire? O ediție revizuită? Când se vorbește despre *Motocentauri*, referința este la acea ediție, la acele texte, cu plusurile și minusurile lor, la impactul în literatura momentului. O revizuire ar denatura, într-un anume sens, obiectul de referință.

Și totuși, mulți așteaptă revenirea motocentaurilor. Într-un fel sau altul.

ADEVĂRUL MEU DESPRE MOTOCENTAURI

Dănuț Ivănescu

Imperiul Trac se întinde pe un sfert din suprafața uscatului, din Tibet până la Atlantic și din Sahara până în adâncurile taigalei. După ce romanii colonizează nou-descoperita Lemurie, teritoriile octaviene și lepidiene se unesc cu cele mayașe, dând naștere Imperiului Romayan, un al doilea pol al puterii. Doar riposta tectonică sinucigașă pusă în aplicare de Roles, care duce la scufundarea Asiei Minor și a Peninsulei Arabaya, oprește expansiunea romayanilor. În Imperiul Trac, redus la provinciile sale asiatice, are loc etnogeneza poporului tracind, având drept componente etnice principale pe traci și pe indieni. Neozalmoxianismul promovat de Ana din Asamo atrage mase tot mai mari de credincioși, până când Berevoii Deceneu al 86-lea se vede obligat să-l proclame religie de stat. Revolta Lupilor Albi este înăbușită de detașamentele *ucide și-n somn* ale împărătesei Getea Nătănga.

Domnia tehnogulilor în Marele Hanat de Răsărit și apariția primului motocentaur în Britannia preced perioada de maximă expansiune a statului tracind, care culminează cu

recuperarea pământurilor sfinte ale tracilor, reușită sub împărații purtători ai mâinii stângi a lui Genostes, omul biotronic creat în laboratoarele Kogaionului-Tibet. Soarta războaielor este practic decisă de unitățile de elită, constituite la tracinzi din brigăzile de cavaleri-călugări și din membrii fundamentalisti ai grupărilor Tinerii Dawos, Cușmele Verzi și Puștii Asasini, iar la romayani din escadroanele de motocentauri.

În timp ce tracinzii creează clădirile organice și organoțelul, readuc la viață mamutul nord-siberian (ughkuntul), pun la punct clonarea și realizează androizii, romayanii inventează armele de foc, mașinile acționate de abur, dispozitivele de difuzare la distanță a imaginilor, computerele și cyborgii cu comandă electroneurografică, pentru ca în cele din urmă să-l plaseze pe orbită pe Zeul 13, primul satelit artificial al Pământului, apoi să fondeze colonii pe Lună și pe centura de asteroizi.

Saltul tehnologic are ca urmare constituirea mișcărilor echo și techno, care ulterior se vor radicaliza, declanșând polarizarea socială la nivel global. Ofensiva forțelor naționaliste provoacă numeroase conflicte locale, care într-un final vor distruge

atât Imperiul Romayan, cât și Al Doilea Imperiu Trac. Berevoii Kogaionului îl lansează la Germisara-Tibet, orașul cu 300 de porți de la poalele Chomolungmei, pe Devadatta, Omul-Câine-Cu-Mâinile-Lungi, care va anihila computerele organotronice și va da viață Inelului Axayac.

Se desăvârșește amestecul doctrinelor filozofice și al religiilor, iar osmoza culturală la nivel individual devine un proces permanent. Prigoana declanșată împotriva membrilor echo determină izbucnirea Rebeliunii Gușăților. Conflictul dintre echo și techno se generalizează, spulberând guvernele și granițele și ducând la Marea Ruptură. Coloniile Axayac de pe centura de asteroizi se unesc într-o structură economică și informațională independentă, Inelul, pe care pământeni migrează masiv.

Arrghus, sfetnicul lui Lothar, Marele Maestru al Lojelor Echo, pune în aplicare planul Sera, constând în crearea unei cupole cu proprietăți electromagnetice în jurul planetei prin detonarea de încărcături nucleare în regiuni nelocuite. Informațiile din băncile de date sunt șterse, iar megarețeaua informatică mondială devine inutilă. Ultima zonă populată de pe Pământ, EchoTechnoDava

de pe Acoperișul Lumii, este părăsită, iar Inelul Axayac înghite întreaga informație de pe planetă, inclusiv formele digitalizate ale structurilor vii de tip noesic.

În această lume își trăiesc și-și sfârșesc zilele Xao Chicanuca, Iulia și Pantlan Chlorus, Surasundari Rhadna-Devi, Raj și Shandar, Derzoxes Bestas, Nabil Shaouf și Stanislas Horowitz, Gunnar și Lumbricus Glacialis, Roles și Axayac Nerva, Sfânta Ana și Glad, Zal Bostes și Scoretos, Juan-Mortu' și Torero Perez, Corban, Ghenade, Ostrea, Mnemosian și Clova Hargonaria, sybillele motocentaurilor, Madia Mangalena, tata Gonya, Benlos, Valens Melampus și Andvare Ormoga, Alaric, Petra și cel de pe urmă om. Personaje ale textelor istorice extrase chiar de pe Inelul Axayac, ce alcătuiesc crestomația intitulată *Motocentauri pe Acoperișul Lumii*, traduse din tracallă, latteca-nah (latika), punjabi, greacă, dană, tracindă, tracallă, hispanică, britannă, vercingalleză și echo de către Ionuț Bănuță, Dănuț Ivănescu, Florin Chirculescu (aka Sebastian A. Corn), Cătălin Ionescu, Michael Haulică, Petrică Sîrbu (aka Don Simon) și Doru Stoica. Cu toții ploieșteni, nativi sau prin adopție spirituală, membri ai clubului (niciodată cenaclu) *Quo Vadis?*, care organizase în 1993 RomCon-ul (Convenția națională a cluburilor și autorilor de science-fiction din România), numit – cum altfel, în orașul lui nenea Iancu? – Plocon.

Prin eforturile deloc neglijabile ale editurii Karmat Press, volumul a apărut în vara anului 1995, într-o Românie cu valențe distopice, care, eliberată de dictatură, dar siluită de noi stăpâni, bătea pasul pe loc, fără a reuși să ajungă contemporană - economic, politic, social și cultural - cu restul Europei. Fandomul SF însă, eliberat de constrângeri și stârnit de ceea ce descoperise dincolo de cortină, se lăsase cuprins de o emu-

lație fără limite, care îi permisesse să se integreze cu dezinvoltură în familia europeană. Cenaclurile și cluburile se înmulțiseră ca ciupercile, ca și revistele și fanzinele (mai mult sau mai puțin artizanale), întâlnirile și convențiile deveniseră o obișnuință, traducerile invadaseră piața în tiraje incredibile, ba chiar, de neimaginat în perioada comunistă, chiar și pentru sefiști, în 1994 EuroCon-ul, Convenția Europeană, se desfășurase la Timișoara, avându-i ca invitați de onoare, printre alții, pe John Brunner, Herbert W. Franke, Joe Haldeman și Norman Spinrad. Lucrurile se normalizau așadar în aria SF, în sensul sincronizării cu Occidentul. Mai puțin literatura de gen, care zăbovea încă la bariera anilor '70, complăcându-se în statutul periferic de literatură de masă, atât din punct de vedere al tematicii, cât și al aspectului literar, deseori complet neglijat.

Apăruse însă o nouă generație, având ca principală platformă publică *Jurnalul SF*, dar nu numai, care răspundea, la început neprogramatic, nevoii de înnoire a genului, eliberându-se de canoanele și de constrângerile stilistice impuse de predecesori. În acest context a apărut și grupul informal al *celor care nu* (cunoscut și ca *Grupul de la Ploiești*), respins de unii, elogiat de alții, în orice caz, greu de ignorat. Principalele acuzații de atunci, legate de limbajul ceva mai frust, de introducerea sexului și violenței în narațiuni și de atmosfera întunecată, chiar mizerabilistă pe alocuri, ar trebui să pară ridicole cititorului de astăzi, care a făcut între timp cunoștință cu Charles Bukowski sau Chuck Palahniuk, ca să dau doar două exemple din mainstream.

Volumul *Motocentauri pe Acoperișul Lumii* s-a dorit a fi un manifest prin exemplificare, nu prin teoretizare, o revoluție pe plan tematic și literar, obiective atinse doar într-o oarecare măsură, pentru că n-a exis-

tat cu adevărat o mișcare în această direcție, chiar dacă literatura română de gen n-a mai fost niciodată la fel după apariția lui. În ceea ce privește apartenența la cyberpunk, ea este, din perspectiva prezentului, cel puțin discutabilă, unele texte neavând nimic de-a face cu formula literară amintită, iar altele împărtășind cu ea doar apetența pentru schimbările de paradigmă produse în societatea postindustrială, atmosfera depresivă, personajele (în general marginali alienați) și unele elemente de recuzită, mai ales cele reflectând fuziunea biologie-tehnologie. Conform afirmațiilor lui William Gibson și al altor autori din interiorul mișcării, cyberpunk-ul a încercat să dea un sens realității contemporane, ficționalizând o societate deja existentă, pe care mediile informatice și electronice o construiau cu rapiditate. Firește, România încă nu se confrunta cu asemenea probleme de paradigmă, iar autorii autohtoni nu puteau pătrunde în miezul unor teme practic necunoscute lor. De aici și accentul pus mai degrabă pe latura punk, pe atitudinea rebelă față de normele existente și față de modul de a fi, convențional, al majorității.

Cu toate că a fost un eșec comercial, antologia a atras totuși atenția, ducând la apariția unor studii critice, mai mult sau mai puțin ample, unele apărute chiar în volum, semnate de Mircea Oprîță, Radu Pavel Gheo, Cătălin Badea-Gheracostea, Cătălin Ionescu și Voicu Bugariu.

S-a vorbit de mai multe ori, de regulă cu ocazia aniversărilor, despre reeditarea volumului, în forma inițială sau într-o variantă îmbunătățită. Acest lucru nu s-a întâmplat, în schimb subsemnatul a publicat în 2021 volumul personal *Palimpsestul de la Colina cu Apendice*, cuprinzând cele trei texte incluse în antologie, la care s-au adăugat alte șase, toate plasate în aceeași lume. Unii l-au numit chiar *a doua carte cu motocentauri*.

Amintiri de pe vremea când sefeul era în *Anul covorului de mătase*, cyberpunkșii fentau limitele, iar motocentaurii dormeau singuri pe *Acoperișul Lumii*

Când am primit invitația de a participa la realizarea unui sumar de revistă despre activitatea SF a ploieștenilor, m-am simțit transpus în anii '90, în vremea în care creativitatea și sinergia artistică atinseseră cote greu de imaginat în contextul actual. Am realizat însă că implicarea mea în evenimentele de atunci mă va împiedica să le rememorez cu obiectivitate, ba chiar mi-ar putea aduce acuzația de părtinire. Ca urmare, am decis că mai onest ar fi să preiau fragmente din diverse materiale critice ale altora, pe care să le completez sau cu care să polemizez, când e cazul. Înclin să cred că o asemenea abordare detașată, atât cât îmi stă în putință, va fi mai utilă celor care doresc să se apropie de subiect, decât o relatare prin prisma propriei afectivități.

Ionuț Bănuță

SF-ul după '89, JSF-ul și ce a însemnat el

Să începem cu definirea climatului literar al perioadei. **Cătălin Badea-Gheracostea** (*Alternative critice*) zice așa:

„După 1989, schimbarea a fost lentă și în SF-ul românesc. [...] Dar va apărea «noul nou val». Anii 1990 —1992 sunt ani de cristalizări, în care piața de carte explodează. Traducerile sunt pe primul loc în preferințele publicului și, implicit, ale editorilor. Foarte multe ediții pirat, foarte multe traduceri făcute în goana calului umplu tarabele vânzătorilor ambulanti de cărți. Apar reviste specializate pentru SF, precum și zeci de fanzine efemere. Entuziasmul fanilor se lovește de lipsa de mijloace și de inerția vechilor structuri — de gândire, nu doar instituționale.

Și în 1992 apare *Jurnalul SF*, primul «săptămânal de cultură science-fiction» din lume. Și ultimul. În

nici zece numere, zece săptămâni, tânăra echipă redacțională — frații Adrian și Ionuț Bănuță sunt creierul și inima revistei — reușește să capteze atenția publicului și a potențialilor debutanți.

Mai mult, membrii marcantă ai fostului «nou val» se interesează de ea și participă la editarea revistei (Mihail Grănescu, Ovidiu Bufnilă). Dar e vremea celor într-adevăr noi. În numărul 8/1993 debutează Michael Haulică cu povestirea *Mușiști, gofreni și noduri*. Vin în anul care urmează: Sebastian A. Corn, Dănuț Ivănescu, Liviu Radu, Don Simon, Ana Maria Negrilă, Ana Veronica Mircea, Costi Gurgu, Radu Pavel Gheo și alții. Fenomenul este benefic producției de text, prin simpatie, toți cei care

au un text cât de cât SF și/sau literar încearcă intrarea în paginile revistei. Nu este chiar așa de ușor: la formatul tabloid, cel puțin 16 pagini (au fost și numere de 32 de pagini), cu textul cules câteodată cu corp de literă 8(!), revista înghite o cantitate enormă de proză, dar totul trebuie să se supună direcției alese de echipa redacțională.”

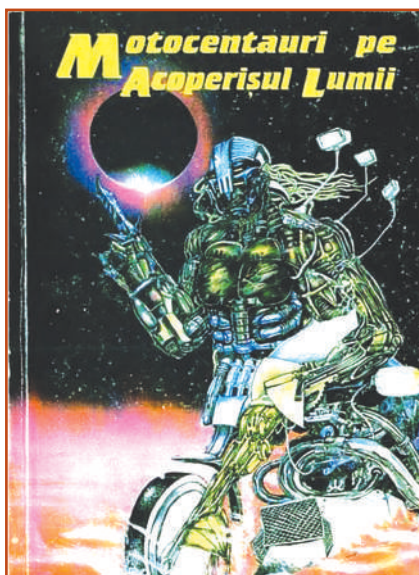
„Jurnalul SF a intrat în categoria a două extreme. Ori a fost adorat cu habotnicie, ori denigrat cu înverșunare. A avut urcări și coborâșuri, dar, fără nici o umbră de îndoială, s-a investit multă pasiune în editarea lui. Și, mai ales, a ales un drum propriu de existență, departe de cărările bătătorite.

În mod cert însă, *Jurnalul SF* este una dintre cele mai interesante experiențe ale science-fiction-ului românesc. În primul rând prin faptul că *Jurnalul SF* este un produs consistent al mișcării science-fiction de după decembrie 1989, al așa-numitei generații '90 (asupra acestui termen vom mai avea ocazia de a reveni în cursul acestui material). În al doilea rând, prin însăși evoluția sa, prin ambițiile sale — mărturisite și nemărturisite — și, de ce să nu o recunoaștem, prin personalitatea fraților Adrian și Ionuț Bănuță, trupul și sufletul acestei «teribile» publicații. [...]

Primul număr a apărut în decembrie 1992 (data exactă nu mai era știută, după apariția a 100 de numere, nici de redactorii acestei publicații!), ca și cum *Jurnalul SF* ar fi existat dintotdeauna: fără nici un editorial special, fără nici o precizare de intenții. Primul cititor, curios din fire, a putut deduce doar că are în față *Prima publicație săptămânală de cultură științifico fantastică din România*, după cum putea constata chiar după copertă.”

Cătălin Ionescu — Lungul drum de la teribilism la profesionalism (Jurnalul SF în istoria science-fiction-ului românesc)/Pro Scris 41-42

Primul număr *JSF* a apărut în decembrie 1992 (tipărit pe 4, vineri, a intrat pe piață luni, 6 decembrie), numărul 2 a apărut în a treia săptămână a aceleiași luni, iar numărul 3 în ianuarie 1993, deși a fost tipărit în 1992. O precizare necesară: debutanții au intrat mult mai greu în *JSF* decât părea dinafara redacției. Mai ales la început. Dănuț Ivănescu a debutat în numărul 3, deci înaintea lui Michael Haulică; Ana-Maria Negrilă (cu celebrul text *Fragile*) în numărul 25, număr integral cyberpunk, care explicita pe

larg ce însemna estetica genului și cum tendințele tehnologiilor de frontieră tind să migreze în viața cotidiană, cu mult înaintea demonizării număr 81- 82. Niciunui autor nu i s-a impus ce și cum să scrie. De altfel, și e prima oară când povestesc acest lucru, Dănuț Ivănescu a publicat, în exclusivitate în *JSF*, în

schimbul promisiunii lui Adrian Bănuță de a nu interveni asupra textelor, după ce o proză apărută în *Anticipația* îi fusese „ajustată”. În ciuda impresiei generale, cyberpunkșii români n-au fost agreați de redactorul-șef al *JSF*. Dacă Adrian Bănuță n-ar fi fost plecat în deplasare, numărul 81-82 n-ar fi apărut, chiar dacă textul câștigase premiul I la concursul organizat de *Quo Vadis?* — *Giurgiu*. Un simplu calcul demonstrează faptul că numerele cu tematică cyberpunk sunt mult (adică MULT!) mai puține decât cele încadrabile în fantastic, de exemplu. Trăgând linie: ce poți să faci dacă autorii care preferă să scrie într-o anumită manieră sunt — de departe — mai buni decât ceilalți? Ce ai putea să faci ca editor?

Povestea antologiei care n-a mai fost, a celor care nu și a motocentaurilor

„În anii de apariție ai *Jurnalului*, direcția impusă a fost aspru criticată, dar și agresiv apărută în texte polemice mai apropiate de pamflet, decât de articolul de critică. La un moment dat, *Helion* și, apoi, *Anticipația*, având o cu totul altă frecvență de apariție și rețea de distribuție, au fost nevoite, dacă nu să recunoască noua arenă a SF-ului românesc, măcar să n-o mai atace [...] fățiș. În ce consistă noua orientare? Cyberpunk.

În numărul 81-82, *Jurnalul SF* publică articole și texte-manifest despre și în «estetica generației '90» (este vorba de generația '90 din SF-ul românesc). Care sunt temele cyberpunk? Invazia trupului și minții umane de către tehnologie: implanturi, interfețe, grefe, modificări genetice, gadgeturi care modifică percepția de sine a individului și îl fac să se raporteze

altfel la lume. Față de teoria anglo-saxonă, adepții acestei târzoare sincronizări găsesc elemente specifice spațiului românesc. Dar numărul 81-82 este important. În primul rând. pentru textul experiment *Ragnarök*, semnat în colaborare de Ionuț Bănuță și Sebastian A. Corn. Unul dintre aspectele interesante ale acestei apariții este însoțirea prozei propriu-zise de articole adulatoare, supraexpresii ghid în accepția lui Eco, menite să spună publicului larg și celor care scriu SF că așa trebuie scris/citit. Scandalul a fost imens, frustrările au fost pe măsură. Un lucru bun tot a ieșit: constituirea unui grup de autori de SF, care au adoptat poetici cvasiidentice, al căror produs s-a numit antologia *Motocentauri pe Acoperișul Lumii*. Doar răuvoitorii nu pot recunoaște acestei cărți valoarea literară. Ea a meritat, la fel ca și *Ragnarök*, o critică instrumentală, dar, spre deosebire de *Ragnarök*, a și primit-o. Ce trebuie repetat despre *Motocentauri...* este că, în pofida concepției unitare — toate cele 16 texte au o «enciclopedie» comună, bazată pe ucronia din deschidere și pe constructul motocentaur — lasă liberă maniera fiecărui autor implicat. *Motocentauri pe Acoperișul Lumii* este un catalog de structuri narative și discursive, parcurgând de la cronografie (*Scurtă istorie generală a lucrurilor*, ucronia de care vorbeam, unde dacii cuceresc Imperiul Roman, iar romanii pleacă în America...), până la poemul în proză (*Electric Blue* — Don Simon și *Motocentaurii dorm singuri* — Michael Haulică), cu trecere prin proza de tip roman de aventuri (discurs cu conotație și deviații stilistice zero, narațiune „pură” cu foarte mult dialog în *Aromă de copal* și *Germisara, Kogaion — ploaie torențială* — Sebastian A. Corn), sau de tip hronic (*Cântul lui Roles* — Dănuț Ivănescu) sau basm (*Lumbricus Glacialis* — Doru Stoica), toate speciile și tipurile posibile ale prozei scurte. Antologia a fost considerată de către publicul și critica specializate drept exponenta vindicativă a poeticii postmoderniste în SF-ul românesc. Ne permitem să nu fim întru totul de acord cu concluzia comună a adulatelor și imprecatorilor: tocmai din cauza identificării prin texte de tip *Ragnarök*, vârful cyberpunk-ului românesc ies de sub umbrela conceptului de postmodernism, repetând experimente de la începutul secolului XX, dar cu altă miză. Cochetarea SF-ului cu avangarda este o pierdere de timp pentru cititorul de SF. Publicul nu se educă prin manifeste întârziate.”

Cătălin Badea-Gheracostea —
Alternative critice, Karmat Press, 2001

Dar să revenim la *Fragile* de Ana-Maria Negrilă. De ce amintesc de acest text? Pentru că *Fragile* și *Cheia pierdută* a lui Dănuț Ivănescu au fost citite de Cristian Tudor Popescu (pe atunci redactor-șef adjunct la *Adevărul*), în urma unei discuții pe marginea interviului acordat de

acesta lui Viorel Ilișoi, în care susținea că în România nu se mai poate crea SF de calitate, opinie contrazisă de mine. CTP mi-a promis că va publica la *Adevărul* o antologie de autori nouăzeciști, dacă voi fi capabil s-o alcătuiesc.

Așa a început aventura volumului *Cyberpunk Blues* (numit după excelentul text al lui Gabriel Brănescu, text care din păcate n-a mai apărut niciodată). Antologia ar fi trebuit să conțină două părți:

- prima inspirată de antologiile lui Harlan Ellison, pe care le consideram exemple superlative de bună practică — fiecare text precedat de o introducere a antologatorului și urmat de o addendă a autorului despre textul respectiv (care a fost ideea inițială, cum l-a scris etc.). Aici ar fi trebuit să apară texte de Marius Alecu, Gabriel Brănescu, Cotizo Draia, Michael Haulică, Darius Hupov, Dănuț Ivănescu, Ana Maria Negrilă, Florin Pitea, Liviu Radu, Petrică Sîrbu (încă nu folosea pseudonimul Don Simon).

- a doua (cu titlul de lucru *Cibereticii*) ar fi trebuit să fie ceva inedit pentru SF-ul autohton: un *shared univers*, cu texte inedite, o replică la curentul dacopat, care și făcea deja apariția în România post '89. Era o ucronie, în care statul trac, condus de Burebista, specula războiul civil din societatea romană post-Cezar, devenea dominant în Europa și se întindea până în India, iar romanii descopereau și colonizau America. Istoria alternativă urma să se întindă pe câteva milenii, până la transformarea societății umane într-una post-umană și chiar mai mult de atât.

Prima parte am realizat-o în două-trei săptămâni și am predat textele la *Adevărul*, urmând ca până la culegerea lor să fie finalizată partea a doua.

Poate vă întrebați de ce se regăsesc mereu și mereu

Dănuț Ivănescu, Iulian Dorobanțu, Michael Haulică, Dan Tărăcilă, *Quo Vadis?* la Euroconul din 1994, Timișoara

câteva nume împreună. Îl las pe Michael să povestească:

„Grupurile — găștile, iată altă încercare de manipulare, prin folosirea acestui cuvânt, cu conotații peiorative (adică noi suntem un grup/cenaclu/asociație, ceilalți sunt găști — au rolul lor bine determinat în dezvoltarea unei literaturi (că despre literatură vorbim, la urma urmei, nu despre șezători pe care le organizăm ca să ne lăsăm admirați!) și cred că ele — apariția lor, în general — ar trebui încurajate, ar trebui băgate în seamă, ar trebui să se scrie

despre ele, să li se evidențieze specificitatea, ceea ce aduc nou în literatura noastră, dincolo de umori și orgolii.

Am să dau un singur exemplu, ca să nu ne topim cumva în abstract, și ceva mai vechi, pentru a nu stârni iarăși corul imprecatorilor mai mult sau mai puțin anonimi: *Quo Vadis?*, cenaclul anilor '90. Avându-i printre membri pe câțiva dintre cei mai interesați scriitori ai acelor ani — și îi numesc pe Dănuț Ivănescu, Don Simon și Doru Stoica — cenaclul ploieștean s-a transformat în ceva mai mult decât un simplu cenaclu, a devenit un grup literar, atunci când celor pomeniți deja li s-au alăturat Sebastian A. Corn, Ionuț Bănuță, Mihai Samoilă etc. Evident, și, atunci, unii au văzut (sau au preferat să vadă) doar limbajul (semi)licențios, refuzând să observe și să acorde atenție literarității textelor, inovațiilor lingvistice, noutății subiectelor și manierei, uneori destul de nonconformiste, de a aborda un text. Cred că, dincolo de polemici, dincolo de încercările de a-i trage pe toți în mocirla comună, ceea ce a adus nou (și a schimbat oarecum fața sefeului românesc în acei ani) a fost tocmai literaritatea.”

Michael Haulică —
Despre găștile literare, Argos 3/2013

Don Simon (Petrică Sîrbu), Dănuț Ivănescu, Ionuț Bănuță, Sebastian A. Corn (Florin Chirculescu), Michael Haulică, Doru Stoica (jos), Adrian Bănuță, Marian Irimia (în picioare), la lansarea romanului *Vindecătorul* al lui Sebastian A. Corn, Casa Scriitorilor din București, 2008

În aceeași perioadă lucrăm la proiectul meu grafic de imagine a ipostazelor unor mituri ale viitorului, sub denumirea generică de *Technomitologii*. Prima lucrare avea să fie *Motocentaurul* (1992) — transsubstanțiere a miticele creaturi cu motociclistii *freewheeling* din *Easy Rider*, care mi-au rămas arși pe retină de la prima vedere. Mi s-a părut firesc să translatez motocentaurul în această lume și să creez o istorie a apariției lui. Ideea celei de a doua părți a antologiei era ca textele de acolo — mă gândisem că într-un răstimp decent ar fi putut fi scrise maximum 6-7 — să fie concentrate pe perioada de final a lumii motocentaurilor, ca un crepuscul al civilizației, cu o scurtă introducere, care să prezinte lumea respectivă. Pentru că vizualisam deja povestea finalului, am

convenit cu Dănuț Ivănescu să o scriem împreună, dar eram prins cu foarte multe lucruri în acel moment, iar el se impregnase deja de lumea motocentaurilor, așa că a apărut *Baba-oarba pe Acoperișul lumii*. Un fragment din ceea ce a reținut el din ce-i povestisem eu, ranforsat cu ceea ce și-a imaginat el. Din punctul meu de vedere, viziunea era incompletă și, încă și mai dificil, se plasa în partea de mijloc a ceea ce trebuia să fie escatologia lumii motocentaurilor, iar ideea jertfirii pentru creație nu se prezenta cum îmi imaginisem. Așa că i-am încredințat Anei-Maria Negrilă partea de dinaintea textului lui Dănuț, iar lui Gabriel Brănescu partea finală. Textul care trebuia să deschidă secțiunea era *Ana* — ipostază critică feminină — pe care i-am încredințat-o lui Petrică Sîrbu, care nu a acceptat s-o scrie, decât după ce i-am arătat importanța în economia poveștii și fabulei comune textelor din acea secțiune.

Între timp, Petrică Sîrbu produsese *Electric Blue*, Michael Haulică, excitat, declamase *Motocentaurii dorm singuri* și în peisaj apăruse și Sebastian A. Corn. *Quo Vadis?*-ul ploieștean ne adoptase deja pe mine și pe Michael, apoi ni s-a alăturat și Corn. La una dintre întâlnirile clubului (petrecută la terasa Rossy Boss, ca multe altele), Dănuț a pus întrebarea de ce nu transformăm antologia de generație într-una de grup. Au urmat discuții aprinse și în cele din urmă ne-am reorientat complet. Sumarul s-a modificat conform noilor autori din portofoliu. *Scurta istorie* de introducere a căpătat o pondere mult mai mare, iar textele s-au diseminat de-a lungul întregii axe temporale. Pentru că textele trebuiau semnate doar de membrii *Quo Vadis?*, a trebuit să rescriu împreună cu Sebastian A. Corn textele de dinainte și de după *Baba-oarba...*, adică *Ragnarök*, respectiv *doi* *sony contra virgin records(pe acoperiș)?*).

Și totuși, Motocentaurii... dar după?

„Prezentarea generoasă și sub auspicii critice convin-gătoare a optzeciștilor va fi urmată curând de o ambițioasă ieșire în scenă a altei promoții de autori, lucru dovedit tot de o antologie, *Motocentauri pe Acoperișul Lumii* (1995). O antologie și, în același timp, o carte-manifest menită să spună mai multe lucruri odată. Întâi, că generația anilor '90 exista deja și își cerea dreptul la recunoaștere publică. În al doilea rând, că ea se delimita polemic de formele anterioare ale SF-ului și de reprezentanții lor, uneori chiar și de literatura luată în ansamblu, reclamându-și descendența din cyberpunk-ul american. Era, totodată, și o antologie tematică, întrucât grupul autorilor incluși nu venise cu texte selectate dintr-un fond preexistent, pe principiul unei reprezentări subiective, ci cu povestiri create anume, ca momente dintr-un scenariu de civilizație alternativă, conceput în comun și dezvoltat în manieră personală, de fiecare dintre cei antologați.

Semnatarii acestor lucrări sunt Dănuț Ivănescu, Ionuț Bănuță, Caius Stancu, Sebastian A. Corn, Cătălin Ionescu, Doru Stoica, Don Simon și Michael Haulică. Nume noi pentru epocă, dispuse să se afirme zgomotos (inclusiv prin metafora de lume virtuală a «motocentaurilor»), dar dintre care câteva au rezistat și după dispariția tribunei lor, *Jurnalul SF*, devenind în chip firesc unii dintre autorii în vogă ai anticipației scrise azi.

S-ar putea spune că volumul menționat mai sus a dat undă verde unui șir întreg de antologii tematice, în care ideea de participare pe criteriul generației rămâne subteran prezentă, dar tema primează. Față de antologiile tematice din anii '80, noile subiecte sunt incontestabil mai libere și mai incitante, urmărind chiar să servească, la modul compensatoriu și recuperator, teme prohibite sub cenzura ideologică de odinioară.”

Mircea Opreță —

De la motocentauri la zeppeline/SF Mania, Limes 2018

„La noi cyberpunk-ul pătrundea tocmai atunci când în Statele Unite i se citea prohodul. Pătrundea, ca noutate deplină (și chiar așa și era în contextul SF-ului scris de autorii noștri până atunci), prin străduințele publicației *Jurnalul SF* și prin antologia manifest *Motocentauri pe Acoperișul Lumii*, publicată în 1995, ca «volum al mișcării Quo Vadis». Dincolo de faptul că gruparea din Ploiești, care și-a asumat sarcina de a alcătui și edita cartea cu «motocentauri», n-a fost niciodată o «mișcare», în sensul reprezentat de curentul american pomenit mai sus, manifestul promovat de ea și-a atins scopul. Scotea în arenă o nouă promoție de autori SF, cu interes pentru tehnologiile virtuale și motivele introduce deja în circuit de cyberpunk-ul american: corpul uman înțesat de implanturi, sexualitatea practică în regim de cyborg, «cowboy-ul de consolă» și aventurile sale în lumile computerizate ori într-o realitate ucronică semănând în mod izbitor cu acestea din urmă.

Nu toți semnatarii textelor din manifestul pomenit aici s-au dovedit, în perspectiva timpului, cyberpunkști de nădejde. Totuși, câțiva au

rămas fideli orientării cyberspațiale și efectelor insolite, produse de aventurile posibile în virtualitatea electronică, ori într-o lume viitoare, devorată de aceasta din urmă.

Michael Haulică, semnatarul, în antologie, al textelor *Motocentaurii dorm singuri* și *Neverly Hills*, și a confirmat «cyberlansarea» în numeroase povestiri incluse în volumul *Madia Mangalena* și continuă să prelucreze motivele tehnologiilor virtuale inclusiv în scrierile sale recente. Sebastian A. Corn, care și a scris romanele într-un registru tematic și stilistic extrem de variat, semnează din când în când și cărți de pură explorare a registrului cyberpunk, precum *Adrenergic* și *Skipper de interzonă*.”

Mircea Opreță —

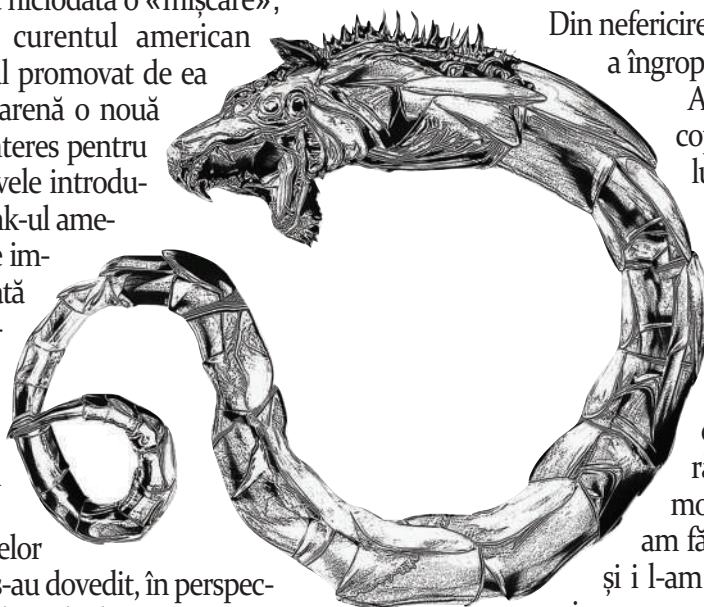
Punk și cyberpunk/SF Mania, Limes 2018

Motocentauri 2.0 și Palimpsestul de la Colina cu Apendice

La începutul lui 2014, la apropierea aniversării de 20 de ani, am discutat cu Valentin Nicolau — proprietarul editurii Nemira, despre reeditarea, eventual adăugită, a antologiei motocentaurilor. El mi-a răspuns pozitiv, mi-a și repartizat un redactor care să se ocupe de bucătăria editorială. Autorii implicați au răspuns, de asemenea, pozitiv la propunere, eu am făcut designul copertei și am început să netezesc asperitățile cronologiei, iar atunci Dănuț mi-a spus pentru prima oară: „Știi, de fapt eu mi-am rescris mai multe povestiri, astfel încât să se înscrie în universul ăla...” „Foarte bine, am replicat, o să scoatem și volumul tău de debut împreună cu antologia.”

Din nefericire, tragica dispariție a lui Vali a îngropat și proiectul...

Așa că, atunci când am descoperit în mail, în primăvara lui 2020 (în plin *lockdown*), un mesaj de la Dănuț, care spunea simplu „îți trimit un volum, cred că acum ai timp să-l citești”, mi-am stăpânit cu greu emoțiile, care au erupt după parcurgerea lui. Era bun, era rău, era Ivănescu și era cu motocentauri. În câteva zile i-am făcut o paginare preliminară și i l-am trimis înapoi. A urmat un ping-pong epistolar care a durat un an și

jumătate și în care au fost angrenați Dan Doboș, Michael Haulică, Ovidiu Pecican și Antuza Genescu.

Palimpsestul de la Colina cu Apendice este în toate privințele subsumabil sintagmei motocentauri 2.0 și a beneficiat pozitiv de trecerea timpului pe toate palierele: narativ, stilistic, imaginativ, vizual, formal, artistic... până și la lipsa de reacție a criticii. Pentru că e al dracului de intimidant și uneori cumplit de greu de citit. Și e păcat că volumul lui Dănuț Ivănescu a apărut după *Istoria* lui Iovănel. În mod cert ar fi atras atenția criticului, așa cum au făcut-o și afirmațiile lui Ivănescu referitoare la *Ragnarök*.

„În proaspăt apăruta *Istorie a literaturii române contemporane 1990 - 2020* (Polirom, 2021), Mihai Iovănel publică o listă cu «90 de volume de ficțiune reprezentative pentru perioada 1990-2020». În lista asta există și o antologie: *Motocentauri pe Acoperișul Lumii*, volum colectiv al mișcării *Quo Vadis?*, realizat după o idee de Ionuț Bănuță (1995). Câteva texte din antologia respectivă au fost scrise de Dănuț Ivănescu și reprezintă punctul de pornire al cărții pe care, dragă cititorule, o ai acum în față, *Palimpsestul de la Colina cu Apendice*. Ani de zile s-a vorbit despre o reeditare a cărții cu motocentauri, fie exact așa cum a apărut atunci, în 1995, fie într-o ediție revăzută. N-am avut parte de acea nouă ediție, dar *Palimpsestul* lui Ivănescu este a doua carte cu motocentauri.

Să ne pregătim, așadar, să însoțim Puștii Asasini, Tinerii Dawos, Cușmele Verzi, motocentaurii, romayanii,

tracinzii, erotomeșterele, pe Devadatta, Omul-Câine-Cu-Mâinile-Lungi și pe mulți alții, în viețile lor purtate prin Al Doilea Imperiu al Tracilor sau la apus, prin ținuturile unde romanii i-au cotropit pe mayași, dând naștere romanilor, sau la răsărit, până la Germisara-Tibet, apoi în spațiu, pe Inelul Axayac, locul în care se va refugia omenirea sau ce a mai rămas din ea. Sau ce a devenit, într-o linie temporală care se întinde pe câteva zeci de mii de ani, în cea mai amplă ucronie românească de până acum.

Un sfat totuși: știu că cititorii de culegeri de proză scurtă au tendința de a citi textele pe sărite, într-o ordine care în fiecare zi e alta, dar de data asta aș sugera să se citească povestirile în ordinea în care au fost ele așezate în carte, pentru că există o logică a lor, există o cronologie, ba mai mult, există chiar o evoluție a limbajului în care se povestesc faptele și întâmplările, de la un limbaj aproape cronicăresc până la unul cu adevărat science fiction, chiar dacă textele nu sunt scrise în latteca-nah, tracallă, vercingalleză ori shongayeză.”

Michael Haulică — Morrison cu suc de roșii
(Cuvânt înainte la *Palimpsestul de la Colina cu Apendice*)

Urmează să apară cărțile lui Petrică Sîrbu (Don Simon), al doilea volum personal al lui Dănuț Ivănescu — în cu totul alt registru stilistic și narativ, alte cărți ale lui Michael Haulică — poate unele în domeniul crime/noir... *Motocentaurii...* a fost o răspântie de drumuri care a permis fiecăruia dintre noi să vadă propriul orizont.

Alții încă încercă să-l vadă și-l caută și acum.

TAKE IONESCU (1858-1922). PRIMUL MARE DIPLOMAT ȘI POLITICIAN AL PLOIEȘTIULUI

Dorin Stănescu

În ultimele decenii ale veacului al XIX-lea, Ploieștiul a avut, probabil, cea mai strălucită generație de oameni politici din întreaga sa istorie, fie că erau membri ai PNL, fie ai Partidului Conservator, iar aceștia au făcut ca despre urbea orgolioasă a negustorilor și petroliștilor ploieșteni să se vorbească în termeni elogioși. În galeria aceasta aparte, locul cel mai de seamă îl ocupă Take Ionescu, o personalitate de la moartea căreia s-a scurs, iată, un veac. Un veac în care au existat destule voci care au avut interesul ca renumele acestuia să fie ținut cumva într-un con de penumbră. Take Ionescu a fost un politician de talie europeană, respectat de elita politică a cancelariilor de la Paris și Londra și, nu întâmplător, Georges Clemenceau l-a numit cândva „un mare european”. Take Ionescu a fost un om care a câștigat prețuirea celor din jurul său și a fost, probabil, cel mai mare orator al vremii sale, depășindu-i cu mult pe Delavrancea ori Nicolae Iorga, personalități cu un talent aparte la nivelul discursului în spațiul public al epocii lor. Take Ionescu a fost și un excelent diplomat, negociator la Londra în anii 1912-1913, la Paris 1918-1919, apoi artizan al Micii Înțelegeri și cel care a trasat linia politicii externe a României Mari — apropierea față de Franța și Anglia, îndiguirea URSS și a Ungariei prin alianțe cu statele vecine. Evident că asemenea calități se iartă greu! A fost, cel puțin în anii 1916-1922, cel mai de seamă adversar politic al făuritorului României Mari, și-l numim aici pe Ion I. C. Brătianu. Paradoxal este faptul că, în ciuda diferențelor de viziune politică, între cei doi a existat adeseori

o perfectă colaborare în momentele-cheie pentru interesul național. Revenind acum la posteritatea imediată a lui Take Ionescu, disoluția partidului său, dar și a curentului politic conservator au reprezentat factorii care au determinat ca în perioada interbelică prea puțini politicieni să-și mai dorească să fie moștenitori ai liniei politice a lui Take Ionescu, chiar dacă ideile sale privind politica externă au fost îmbrățișate de toată lumea. În schimb, persistența liberalismului ca vioară principală a scenei politice a interbelicului românesc a adus un plus de aură rolului excepțional pe care Ion I.C. Brătianu l-a avut și pe care îl ocupă, desigur, meritat în istoria națională a epocii Marelui Război și Marii Uniri, iar discret amintirea lui Take Ionescu a părăsit prim-planul scenei. Lucrul acesta a fost sesizat de unii dintre contemporanii săi, poate și de aceea, spre exemplu, în 1930 în *Adevărul* sub semnătura lui B. Brănișteanu (1874-1947), articolul intitulat „În fața unei statui” exprima această stare de fapt: „În toată istoria politică a României moderne, nu găsim un om cu vază, care să fi fost în același timp atât de iubit și atât de urât ca Take Ionescu. Până

la moarte l-a urmărit ura adversarilor săi, ura coalițiunii mediocrității, a incapacității chiar, contra omului care, eșit dintr-o familie burgheză, fusese înzestrat de natură cu o abundență de talent, de daruri și de inteligență, cari, după împrejurări, pot înălța soarta unui om, dar și pot apăsa asupra ei, cu toată greutatea invidiei, geloziei și, mai ales a fricei adversarilor sau, dacă vroiți, a concurenților.”

O serie de detalii interesante, care întregesc, cumva amuzant, profilul unei mari personalități, care este permanent sub asediul adversarilor, le găsim în cartea lui George Costescu, *Bucureștiul Vechiului Regat*, apărută în 1944, la Editura *Universul*. Acesta a făcut inventarul cognomenelor marilor politicieni ai începutului de veac, iar în dreptul lui Take Ionescu, autorul consemna că adversarii „îi spuneau în derâdere *Șapte pantaloni*”, fiindcă taică-său avusese cândva la Ploiești o abagerie (atelier de haine -n.n.), pe pridvorul căreia, drept orice firmă, atârna pe o sfoară șapte perechi de pantaloni de aba, cu crețuri; tot lui, i se mai zicea: *Guriță de aur*, poreclă dată de partizanii lui politici pentru darul ce avea de a ține discursuri care mai de care mai frumoase, în Parlament, la întrunirile politice, sau la bara Justiției ca avocat”. Într-o evocare din presa interbelică, în *Revista Fundațiilor Regale* nr. 12/ 1935, se amintea porecla pe care Dimitrie Sturdza, venerabilul politician liberal, i-o adresase lui Take Ionescu, și anume aceea de *Belzebut al României*, iar Nicu Filipescu, un politician remarcabil al epocii, îl acuza pe Take Ionescu de faptul că are „aere de Cezar”.

Nici comuniștii n-au avut interesul de a-l glorifica pe Take Ionescu,

după cum nici pe adversarii săi politici. Monumentul politicianului Take Ionescu, ridicat în 1931 în București, a fost demolat pentru că amintea de Basarabia răpită de sovietici. Între timp, odată cu Centenarul Marelui Război și al Marii Uniri, lucrurile s-au reșezat, iar la judecata istoricilor prezentului, în cele din urmă, rolul lui Take Ionescu a fost cumva reevaluat și dimensionat la justa sa valoare.

Pentru Ploieștiul contemporan memoria marelui politician este prezentă prin existența unei străzi care poartă numele său, a unui pasaj subteran și prin intermediul unui bust dezvelit în anul 2009 în scuarul de lângă biserica Sfinții Împărați, prin grija Rotary Club Ploiești. O carte, *Take Ionescu al nostru*, scrisă de către istoricul Paul Popescu și alte câteva articole apărute de-a lungul timpului sub diverse semnături întregesc acest aspect al persistenței personalității sale în timp.

Take Ionescu — repere biografice

Se naște la Ploiești la 13 octombrie 1858 în familia lui Ghiță Ioan (după alte surse, Gheorghe Ion) și a Eufrosinei. La botez a primit numele de Dumitru Ioan pe care ulterior și-l va schimba în Take Ionescu. După el se vor naște în anii următori și alți copii ai familiei care vor avea un destin strălucit: dr. Thoma Ionescu — un mare nume al medicinei româ-

nești, Victor Ionescu — ziarist și deputat. Copilul Take Ionescu urmează primii ani de școală la Ploiești, apoi ajunge la Liceul Sf. Sava din București, pentru ca ulterior, vreme de cinci ani, să fie student la drept la Paris. În 1881 părăsește orașul luminilor, dar nu înainte de a obține „magna cum laude” titlul de doctor în drept. Tot în 1881, Take Ionescu se căsătorește cu englezoaica Elisabeth Richards, iar acest fapt va duce la ruptura de părinții săi pentru o vreme. Revenit în țară, intră în avocatură unde are o strălucită carieră, dar cochetează și cu politica devenind, pentru scurtă vreme (1883-1885), membru al PNL. Cinci ani mai târziu aderă la Partidul Conservator și devine ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice în guvernul lui Lascăr Catargiu. Ulterior, va mai fi ministru de finanțe, ministru de interne și ministru de externe. În 1908 are loc ruptura sa de Partidul Conservator, Take Ionescu va deveni liderul unui nou partid — Conservator-Democrat, iar acest lucru nu va fi pe placul Regelui Carol I, întrucât se rupea stabilitatea vieții politice concepută pentru a asigura echilibrul pe scena socială, prin intermediul acelei „rotative guvernamentale” dintre PNL și PC. Cu această ocazie, a fondării noului partid, îl aflăm pe Take Ionescu într-o colaborare cu I. L. Caragiale. Șerban Cioculescu remarca, într-un studiu din 1935, faptul că dramaturgul a parti-

cipat în primăvara și vara anului 1908 la un veritabil turneu electoral al lui Take Ionescu prin țară. Aflat în mijlocul evenimentelor, Caragiarele îi scria lui Paul Zarifopol următoarele: „O să mă dau și la o lecuță de politică: suntem datori să ne jertfim pentru patrie! Poate o ieși și de acolo vreun bine.” După cum bine se cunoaște, implicarea lui Caragiarele a fost efemeră, spre câștigul literaturii și nu al politicii.

În vremea Marelui Război, Take Ionescu, ghidat de extraordinara sa intuiție pe care contemporanii i-au admirat-o, iar I. G. Duca a descris-o cu mult entuziasm în *Amintirile* sale, a devenit un marcant filoantantist și s-a aflat în mijlocul evenimentelor, susținând cauza națională. Soția sa moare la Londra în 1918, iar politicianul de 60 de ani se îndrăgostește de Adina Olmazu, care îi va deveni curând tovarășă pentru restul vieții sale.

Take Ionescu avea să plece la Paris în primăvara anului 1918, cu acel celebru tren care a primit numele său. La Paris va pleda, cu toată energia, cauza Marii Uniri, iar în 1919 va participa la culisele negocierilor, care priveau tratatele de pace ale României. Apogeul carierei politice a lui Take Ionescu este reprezentat de scurtul interval, de doar o lună (17 decembrie — 19 ianuarie 1922), în care acesta a fost prim-ministru al României. A murit la 21 iunie 1922, la Roma, în urma unui incident nefericit provocat de măncarea unor stridii infestate. Disparația sa a fost un șoc pentru contemporani. Presa timpului consemna că atât regele Ferdinand, cât și regina Maria au adus personal un ultim omagiu marelui dispărut, iar mii de oameni din toate straturile sociale au venit să-și ia rămas bun de la acesta. Mesaje de condoleanțe au venit de la președintele Franței, prim-ministrul Italiei, Franței, Iugoslaviei, suveranii Italiei și Iugoslaviei...

Casa natală a lui Take Ionescu din fosta Piață Cuza (se observă în plan secund ridicarea Casei Albe), colecția Carol Nicolae Debie, 1971

STRĂZILE NU DUC NICĂIERI

Constantin Abăluță

După tată sunt nepot de preot. În credința noastră, numele de botez este cel care te pomenește-n veșnicie. Tatăl meu a fost botezat Apostol. Cum nu există în calendar un sfânt Apostol, tata își serbează ziua de botez la sărbătoarea Tuturor Sfinților. Eu însumi, Constantin, împart ziua de botez cu Sfânta Elena. Iar zodia în care am fost născut e singulară între zodii, fiind reprezentată printr-un artefact pământean: Balanța.

Acestea fiind zise, am toată îndreptățirea ca întâmplările din copilărie să-mi fi rămas în minte cu o claritate misterioasă. Picături de ploaie parcă luminate dinlăuntru. Picurii care-mi stropeau căpățâna bălaie încă nu apucaseră să se unească între ei și să se transforme într-o răpăială continuă și amenințătoare.

Îmi plăcea să simt pe frunte sau pe față fiecare picătură de apă în parte, acea picătură pe care cerul mi-o destinase mie și numai mie. Picătura asta mă răcoarea în zilele de caniculă ale verii sau mă înfrigura și mai mult în toamnele cețoase printre frunzele care cădeau din copaci cu o tristețe în plus. Astfel mi se părea a fi și întâmplările care-mi erau date mie și familiei mele: ciudate, feerice uneori sau dure și dureroase, abătându-se asupra-ne fără pic de milă.

Toate aceste peripeții, mereu noi pentru mine, curgeau în cele mai neașteptate direcții și-mi ziceam că așa trebuie să fie, că asta este viața și, mă simțeam cumva mândru că particip nemijlocit la ea. Chiar dacă sunt mic, particip nemijlocit la această viață comună, a mea și a celor mari deopotrivă.

Descoperirile spontane pe care

le făceam în anumite momente îmi erau cele mai dragi.

Căci erau ciudate, parcă incredibile. Astfel, țin minte ziua când cotind, de pe strada Ocolului, o stradă sinuoasă și fără nici un copac, pe strada Rășuri plină de falnici castani înfloriți, mirosul parfumat al aerului m-a izbit în moalele capului ca atunci când vărsase mama o sticlă de parfum și odăile noastre au mirosit o săptămână încheiată.

Dar ce este și mai ciudat este că de atunci încolo, adâncind această descoperire, am observat că fiecare stradă are felul ei de a fi, *mirosul* ei specific. *Asta-i răzgâiala ta*, băiete! spunea mama și-și vedea de ale ei. N-avea nici un sens nici s-o contrazic pe mama, nici să încerc s-o conving. Cum s-o conving că pe strada pe care era fabrica de pâine, acolo unde se descărcau sacii de făină, câinii lătrau la praful alb stârnit în văzduh ca la un șir de fantome...

În orice caz, moartea intempestivă a bunicului m-a maturizat dintr-odată. Pe bunicul nu-l văzusem mai mult de două sau de trei ori. Era preot la țară, într-un sat în apropierea capitalei. Venise să-și vadă fiul cel mic, pe tatăl meu.

Țin minte noaptea când tata s-a trezit brusc din somn. Era teribil de speriat și ne-a spus mie și mamei: s-a întâmplat ceva rău cu tătuța. Nu era primul vis prevestitor al tatei.

Moartea lui a picat ca un trăznet. Și atrocitatea ei ne-a înlemnit. Pur și simplu, ziua în nămiaza mare, un camion de ruși beți l-a călcat. A intrat peste el pe trotuar. Era în anteriu și fuseseră învățați că religia e opiul popoarelor. Roțile camionului l-au târât până în mijlocul străzii. Doar la lăsarea nopții țărani au îndrăznit să-i ridice trupul.

Zilele care au urmat au fost tăcute. Tata și mama șopocăiau prin colțuri. Știam că n-avem voie să spunem nimănui cum a murit bunicul. Mama, mai nervoasă decât oricând, m-a luat de mână și m-a dus la Armeanu, frizerul. I se părea că am ciuful prea mare și nu se cade să merg la școală așa. O să țin minte toată viața senzația de gol și părăsire ce m-a apucat când mi-am văzut smocurile de păr în chiuvetă ori zburând prin aer și căzând pe dușumelele lucioase. Am început să plâng brusc și am realizat că străzile nu duc nicăieri. Dau degeaba din una într-alta, căci nu duc nicăieri.

Et toi, comment vas-tu? / Și tu, ce mai faci?

Diana Rînciog

Este nu numai o întrebare, ci și titlul unei cărți publicate în septembrie 2021, la editura Leméac, de către scriitoarea canadiană Lise Gauvin, despre care vom spune câteva cuvinte în această scurtă prezentare, precizând că deocamdată nu există nicio traducere în limba română din opera sa.

Autoarea a semnat romane, nuvele, eseuri, dintre care menționăm *Lettres d'une autre* (cu mai multe reeditări), *La Fabrique de la langue. De François Rabelais à Réjean Ducharme*. Este una dintre membrele fondatoare ale Parlamentului scriitoarelor francophone, fiind distinsă cu numeroase premii, printre care prestigiosul Georges-Émile-Lapalme 2018 ori cu Marele Premiu al Francofoniei, decernat de Academia Franceză pentru întreaga operă. Lise Gauvin este și absolventă de Conservator, scriitura ei făcând dovada acestei educații muzicale, pentru că fraza pare compusă ca o partitură, cu repetiții, elan impetuos, tăceri sugestive, polifonie a glasurilor. Subiectul cărții de față este destinul femeii, văzut în linia sa cronologică, afectivă, autoarea urmând firul poveștii pornit de la mamă, bună, străbunică, până la predecesoarele cu nume sonore, istorice, precum Anne, cea care în secolul al

XVII-lea, când era doar o tânără, hotărăște să își croiască viața de parte de Franța, venind în Québec pentru a-și întemeia o familie.

Recent, am avut ocazia de a o cunoaște pe Lise Gauvin, vorbind despre cartea sa la întâlnirea online

organizată de către Centrul de studii canadiene al Universității ieșene, prin grija amfitrioanei Dana Nica, profesoară pasionată de acest domeniu. La dezbateri au participat și alți profesori din Iași sau din țară, precum și scriitoarea, jurnalista și

Ma mère est à jamais silencieuse.
Je l'appelle et elle ne répond pas.
À qui puis-je parler désormais?
Comment dénouer

ce fil qui me tient à la gorge
depuis si longtemps?
Pourquoi ai-je tant attendu?

Mama mea e pentru totdeauna tăcută,
O chem și nu îmi răspunde.
Cu cine mai pot vorbi de acum înainte?
Cum să deznod

acest fir care mă sufocă
de atâta timp?
De ce am așteptat așa mult?

(trad. noastră)

Trois respirations, comme trois coups de théâtre.
Un arrêt.
Une dernière plus longue.
C'est fini.
Le spectacle est terminé.
C'était ma mère.
Je ne pourrai plus parler d'elle qu'au passé.
Je comprends soudain la portée du mot Jamais.

Trei respirații ca trei gonguri la teatru.
O oprire.
Ultima mai lungă.
Gata.
Spectacolul s-a terminat.
Era mama mea.
Nu voi mai putea vorbi despre ea decât la trecut.
Înțeleg brusc greutatea cuvântului niciodată.
(trad. noastră)

traducătoarea Felicia Mihali, stabilită de mulți ani în Canada.

Sumarul cărții este împărțit în cinci zile, fiecare întrunind mai multe nume de femei: Vivianne, Marianne, Réjeanne, Anne. Textul începe aproape camusian, dacă ne amintim de prima frază din *L'Étranger*: «Hier, maman est morte.» În cele cinci zile cât își veghează mama, autoarea re-memorează șiruri de femei care au marcat destinul familiei. Muribun-da își dorește să se sfârșească totul repede și cu demnitate... în ultimele convorbiri la telefon, îi spune fiicei fraza care dă și titlul romanului *Et toi, comment vas-tu?*, ca și când dialogul se poartă în condiții normale, de colocvialitate cotidiană.

Și fiica deschide cutia cu amintiri, spre a scoate de acolo, una câte

una, imagini uitate... Prima, Vivianne, mama mamei sale, învățătoare de formație, mai 1945; Marianne, mar-tie 1922; apoi Réjeanne, născută în 4 iulie 1917. Între aceste portrete de femei care au precedat-o, autoarea intercalează descrieri ale stării ma-mei sale aflate în spital, cu flash-uri din trecut, caracterizări menite să completeze tabloul actual (cochetă-ria de odinioară, talentul artistic etc.).

Avem, așadar, scene din atmos-fera sobră, înghețată a mediului spi-talicesc, care se împletesc cu cele din memoria afectivă, amintiri din ce în ce mai îndepărtate, scoase la lumină de fiica femeii ce se pregă-tește să moară... Multe interogații retorice punctează, dureros, mo-mente care premerg unui deznodă-mânt cert... Aceste fragmente de viață reamintite au un rol terapeutic, ritualic, confir-mând misiunea câtorva ge-nerații de femei care s-au perindat prin această lume.

Există și referințe litera-re, precum evocarea lui Jean-Jacques Rousseau, ca-re spunea că cel mai im-portant e să cunoști lumea prin tine însuși. Biblio-teca, simbol al descoperirilor intelectuale, este, de asemenea, prezentă în acest periplu retrospectiv, ba chiar se subliniază ro-lul de reper sacru, pe care îl îndeplinea o piesă de mobilier cu vitrină, unde se aflau, frumos aranjate, toate cărțile primite de copiii din familie ca premii

școlare («comme un trésor d'autant plus séduisant qu'il reste mysté-rieux»). Scriitura Lisei Gauvin cu-prinde și referiri la spectacole de notorietate, precum cele cu Gérard Philippe din filmul *Fanfan la Tulipe* ori piesa *Cidul*; de asemenea, sunt menționate multe lecturi esențiale (*À l'ombre des jeunes filles en fleurs* de Proust sau *La Condition humaine* de Malraux).

Revenind la povestea din ac-tualitate, Lise Gauvin meditează, într-un stil sobru și expresiv, la corporalitatea efemeră a ființei umane, devenite și mai vulnera-bilă în spital, printre proceduri și tratamente nenumărate. O fragili-tate căreia nu îi putem opune decât speranța în spiritul nepieritor... Atâtea femei din familia autoarei, înaintea mamei sale, au muncit, au iubit, au rezistat, au luptat pentru drepturile lor, au suferit, au murit... Acum e rândul mamei sale și expe-riența este tulburătoare... Textul unde e descrisă așteptarea morții iminente este redactat cu un anu-mit caracter, în timp ce poveștile re-memorate ale femeilor din familia mamei apar scrise cu un alt corp de literă, planurile se intersectează, dar se și deosebesc grafic.

Moartea închide pentru totdea-una dialogul mamă-fiică și această realitate e sfâșietoare... Meditația asupra vieții care se va stinge, asu-pra vieților care s-au sfârșit demult reprezintă modul de a suporta și a accepta condiția umană: acesta este mesajul cărții scrise cu talent și originalitate de către Lise Gauvin, o autoare pe care vă invi-tăm să o descoperiți.

Fals tratat despre copilărie

Valentin Emil Mușat

După studii de istorie literară despre Miron Radu Paraschivescu, în cadrul unui strălucit doctorat cu academicianul Eugen Simion și după o îndelungată exersare a poeziei, Petruța Stan vine cu un nou volum de versuri cu totul special. Ineditul constă în faptul că genul abordat este literatura pentru copii, ceea ce atestă larga disponibilitate a autoarei pentru domenii variate de literatură. Frumoasa carte se numește *Spiridușul de pluș* și a apărut la Editura Zven, în colaborare cu ilustratoarea Bianca Ionescu, creatoarea unui univers plastic de factură ludică și fabuloasă, policromă și captivantă prin pacea paradisiacă ce înconjoară faptele boabei și ale fărâmei, precum furnicile, omizile, fluturii, melcii, licuricii, florile și fructele vorbitoare și izvorâtoare de povești, companioni în nesfârșita țară a copilăriei.

În componenta ei didactică, această carte este o poveste a trecerii timpului, nu însă dramatică, ci prietenoasă, în fond o călătorie în care poți descoperi „zilele toate ale unei săptămâni minunate” cu fascinantele vietăți de basm, precum omida visătoare ce își așteaptă cuminte dansul de fluture grațios. În aventura inocentă a personajelor dispare granița dintre materialul ludic și spiritualul viețuitoarelor înaripate, toate trăind în armonia jocului asigurată de prietenie și de fantezie, precum în marșea apropierei dintre un pescăruș și ursulețul de pluș. Miercurea este ziua albinei păcălitate de lumina de pe gherghef. Eliberată să zboare în lumina albastră de afară, vietatea devine un simbol al confruntării senine cu nemărginirea vieții. Grațioasă prin arabescurile lirice apare ziua de joi, în care ni se istorisește într-o exuberanță olfactivă că soarele bea rouă de chihlimbar în loc de ceai sau cafea. Vineri apare spiridușul jucăuș la plimbare cu furnicile care par un colier negru și subțire. Este o excursie în care se verifică „starea frunzelor lipicioase și dulci/ Așa cum te duci la cofetărie / Să bei un sirop.” Cuminenția găzdelor degajă pace și speranță într-un univers al armoniei dintre regnuri: „Se vede că excursia a fost încântătoare/ Pentru că vor pleca și vinerea viitoare/ Să verifice dacă toate florile s-au deschis/ și să guste nectar de cais”. Sâmbăta este ziua în care trifoiul povestește cum fluturile albastru s-a îndrăgostit de o lalea galbenă și frumoasă. Povestea este totuși tristă pentru că floarea iubea un bondar „grăsuliu și poet”.

Duminica apare iepurașul adevărat din Țara Minunilor, grăbit să nu întârzie la un misterios five o' clock.

Într-un context mai larg, problematica timpului este proiectată și la nivelul anotimpurilor, fiecare purtând emblematic nota lui caracteristică. Imaginea primăverii este redată printr-o memorabilă sinestezie: „primăvara a venit/ Că pomii din grădină/ Au înflorit/ Și răspândesc o parfumată lumină/ Pregătind în câteva luni/ Fructele ca pe niște dulci minuni”. Vara este propice contemplației luminii și a carnației vegetale. Toamna are parfum de caiete și de cerneală, chiar dacă în afara acestei atmosfere livești rămâne spiridușul de pluș în lumea fanteziei neînregimentate universului din ghiozdan. Iarna vine cu sărbători de vanilie și scorțișoară, cu zăpada desprinsă din bătaia îngerilor neastâmpărați cu perne de puf. Volumul se încheie, în manieră barbiană, cu somnul melcului solitar în căsuța lui de sidif, în așteptarea altei primăveri.

Sentimentul pe care lectura volumului acestuia îl lasă este că poeziile Petruței Stan depășesc cu mult spațiul candid al copilăriei, care rămâne doar un pre-text liric inițial. Prin mijloace poetice, imagistică și jovialitate, prin tehnicile postmoderniste, volumul reconfirmă că Petruța Stan este cu adevărat o poetă, în toată puterea cuvântului.

RELECTURI SADOVENIENE: din Teopomp la Prusa

Magda Răduță

Asupra romanului *Creanga de aur* s-au așezat, în ultimele decenii, câteva etichete rezistente ale exegezei: manifest evident al etapei mitico-simbolice din proza lui Sadoveanu, în care se adună fără efort mitologii pre-creștine de pe două continente și atotputernicia „fondului ne-latin” autohton, exercițiu de pseudo-roman istoric și, de la *Arca lui Noe* încoace, roman definitiv corintic, în care N. Manolescu citește printr-o fluidă scenă a grației (scena condurului brodat cu un stârc de argint, pe care-l încearcă în *rond de jambe* Maria, viitoarea împărătiță), întreaga proză artistă sadoveniană. Etichetele converg către o lectură unitară și coerentă: *Creanga de aur* e o poveste „de adâncime”, sapiențială și numai aparent despre iconoclaști și iconoduli, înțeleptul legii celei vechi e ideal-tipul spiritualității iremediabil pierdute în modernitate, iar Sadoveanu face prin acest roman dovada întregă a aderenței sale la un autohtonism „înalt”, motivat istoric și modelat în formă arhetipală.

Rezistente, etichetele sunt și integral justificate: *Creanga de aur* e un exemplu de roman care-și poartă la vedere cheia de lectură și o oferă transparent, fără rest, lăsând exegetului bucuria identificării sale, strat după strat, în conturul predefinit. E și cel mai estetic-sadovenian roman de maturitate, mai lucrat în detalii ale decorului istoricizant chiar și decât *Frații Jderi*,

față de care are avantajul concentrării formale (doar șaptesprezece capitole, nu trei volume masive) în care se vede încă și mai bine orfevrăria, și pe cel al unui „exotism” bizantin recuperat din abundența de toponime și din lexicul hiperatent selecționat pentru fixarea cronotopului (Alexie e polemarh, nu sftenic, episcopul Platon îl crede pe Kesarion Breb epopt, adică inițiat deplin, în Constantinopol ajung teorii de varangi și maglabiți, iar în Egipt se află un *piramidon*...). Cel mai transparent indiciu că ne aflăm în fața unei proze cu direcția de lectură inclusă pare a fi chiar indicația inițială a convenției: povestea lui Breb e recunoscută de

la început drept ficțiune — un manuscris de roman cu „încâlcite meandre [...] în definitiv, o poveste de dragoste” (Sadoveanu 12) găsit printre hârtiile profesorului Stamatian, fost geolog convertit la spiritualitatea precreștină, în care „toate cele de pe lumea asta au nume, glas și semn”, cum știm din *Baltagul*.

Dacă rama e clar fixată la început (un capitol întreg, primul, din care aflăm prea multe date ca să nu ne întrebăm ce-i cu această nevoie de precizie: excursia la munții în care trăiseră Decheneii se întâmplă în august 1926, profesorul moare în 1930, traseul e exact trasat — „trecusem de Obârșii [...] coborâ-

răm către Călimani”, Sadoveanu 5-6), ea nu se termină nicăieri. În *Creanga de aur* nu se mai trezește nimeni din poveste, ca în *Hanu Ancuței*, căci ultimul capitol, *Floarea de gheață*, închide definitiv cercul: „El ridică asupra lor brațele, privindu-i cu ochi înghețați și știind că va fi cel din urmă slujitor al muntelui ascuns” (Sadoveanu 154). Întoarcerea în prezent nu mai e posibilă, nici formula de acces la adevărurile ascunse nu mai e cunoscută. Profesorul Stamatina știe și cauza acestor pierderi („progresul neconținut al inteligenței și raționamentului a sleit acele aptitudini care legau pe om mai strâns de stihii”, Sadoveanu 9), iar ierarchia epistemelor e clară pentru acest anti-modern desăvârșit, pentru care „ordinea de timp a bătrânului meu din acest munte stăpânește asupra aeroplanului dum-

nealor și asupra aparatului dumne-avoastră de radio” (Sadoveanu 10).

Monologul profesorului Stamatina e o lecție concisă de gândire magică: astrologie, calendar popular, eresuri, datini și descântece (care fac parte din „viața intimă a poporului nostru, așa de deosebită de civilizația orășenească”, Sadoveanu 9, s. m.).

În acest univers de „embleme”, mecanicismul și pozitivismul sec sunt cauzele evidente pentru golirea de sens a lumii. Acest spiritualist care e personajul Stamatina nu e, însă, ceea ce se numea cândva un obscurantist; el lasă loc unei speranțe de remediere a lumii moderne prin exercițiul gândirii poetice inspirate (ființa misterioasă a magului nu se poate arăta decât „credincioșilor și poezilor”, iar „cheia veșnică” a înțelegerii se poate dobândi inclusiv printr-o

„propoziție uscată [care] se mișcă în imagini”, Sadoveanu 7-8), dar și, surprinzător, „pe calea științei experimentale”, care ar trebui să exploreze „ceea ce numiți dumne-avoastră astăzi subconștient” (Sadoveanu 9). Inteligența deductivă și mobilitatea logică nu sunt excluse din acest inventar de moduri de cunoaștere a lumii — Breb însuși, cu tot ascetismul lui, se amuză blând făcând deducții adresate asinului *cartoonish* pe nume Santabarenos și rezolvă o problemă de logică a unui „sofist viclean” („...o caravană de cămile cu care fac negoț între Teopomp și Prusa trei neguțători cu numele Zosima, Daniil și Teofan [...] Suntem întrebați care-i numele conducătorului de cămile”, Sadoveanu 45). Raționamentul (care e, pentru Breb, „retoriceasca rânduială”) dă și el noimă lumii și o întocmește.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

M. Sadoveanu, *Creanga de aur. Noaptea de Sânziene*. București: Editura Minerva, 1986.

CASA DE CULTURĂ „ION LUCA CARAGIALE” A MUNICIPIULUI PLOIEȘTI ORGANIZEAZĂ CEA DE-A XVI-A EDIȚIE A TABEREI NAȚIONALE DE CREAȚIE PLASTICĂ „DAN PLATON”, CARE SE VA DESFĂȘURA ÎN MUNICIPIUL PLOIEȘTI ÎN PERIOADA 21- 30 Iunie 2022

Tabăra Națională de Creație Plastică „Dan Platon”, aflată la ediția a XVI-a, vizează, cu prioritate, actul cultural în domeniul artelor vizuale, fiind conceput ca un schimb activ între artiști. Specificul taberei este de pictura, aceasta fiind organizată în colaboare cu Uniunea Artiștilor Plastici din România, filiala Ploiești.

VALTER PARASCHIVESCU: „Actul de creație este un act egoist”

interviul realizat de Luiza-Antonela Bunbănac

Artistul Valter Paraschivescu este o figură emblematică deopotrivă pentru scena artistică locală și națională, un căutător continuu, ce este condus către exprimări artistice puternice. Numele său este sinonim cu pictura nonfigurativă, pictura de peisaj sau natura statică. Paradoxal, el nu este un absolvent al secției de pictură, ci al secției de ceramică și metal. O situație interesantă pentru că îl pasează de la început sub semnul modelării formelor, fiind interesat de construirea sau obținerea prețiozității și materialității imaginii. Activ de mai bine de patruzeci de ani, cu prezențe premiate la diverse expoziții de grup, naționale și internaționale, bienale, simpozioane, tabere de creație, înainte de anul 1983, anul absolvirii Institutului „Nicolae Grigorescu”, dar și după acest moment, Valter Paraschivescu este un artist colecționat în țară și în străinătate. Explorează diverse medii de lucru, de la pictură (acuarelă, ulei) la grafică, gravură, linogravură și fotografie, care îi devine suport pentru rememorarea unor senzații care să-i alimenteze pictura. Dubla natură a demersului său creativ se situează între culoare (obsesivul și recognoscibilul său roșu) și desen, o trimitere către vechea dispută de sorginte renaștentistă, demonstrând ușurința trecerii de la un domeniu la altul.

Într-o epocă postmodernistă, în care tematica în pictură se conjugă cu principalele probleme ale societății (pandemie, război, schimbări climatice, stări interioare), cum reușesc peisajele și naturile statice ale lui Valter Paraschivescu să devină preferințe ale publicului și ale colecționarilor?

Nu pot spune că lucrările mele sunt căutate în mod special. Cât privește preferința pentru acest gen, mi-am văzut de drumul meu, nu am căutat ceea ce este la modă sau să exprim situații sociale, vezi pandemie, război, sau situații prin care trecem. Au fost artiști care au simțit nevoia să se manifeste în funcție de evenimentele sociale, vezi Picasso sau artiștii expresioniști. Eu am o latură conservatoare, prefer liniștea Renașterii sau a Barocului, decât ceea ce se petrece în arta contemporană. Rămân fidel unei tradiții pe care o interpretez

Valter Paraschivescu, Galeriile de Artă Amfitrion, Hărman

prin prisma mea, pornesc de exemplu, de la o pictură renaștentistă, căutând să refac pentru mine modalități de exprimare, pe care artiștii din perioada Renașterii le foloseau.

Poate că așa se explică seria de portrete, înfățișându-i pe Papa Leon al X-lea sau Baldasare Castiglione. Sunt lucrări cu trimiteri către artistul renaștentist Rafael. Mi-au atras atenția în special pentru că portretul constituie un gen mai puțin abordat de dvs. Cum se explică această referință la istoria artei? Este o rememorare artistică sau reper cultural?

Portretele de care ați vorbit au apărut ca necesitate pentru mine de a reînvia metoda de exprimare clasică prin glasiuri (n.r. culoare clară și transparentă aplicată în pictură pe o culoare mai densă, servind la redarea clarobscurului) și transparente, uitată acum în contemporaneitate, majoritatea artiștilor preferând pasta densă. Fostul meu profesor de pictură, Sergiu Rugină, era un maestru al laviurilor, al trimiterilor la frescele din Bucovina, ceea ce s-a așezat într-o căsuță a educației mele. Glasiul este o tehnică prin care pictura capătă o altă strălucire. Din aceste întâlniri am reînviat anii de formație artistică, preluând din punct de vedere compozițional portretele din Renaștere ale lui Rafael, așa cum bine ați remarcat, de care mă simt apropiat. Culoarea roșu din picturile lui Rafael sunt de o prețiozitate deosebită, încercând să combin o serie de tehnici, astfel încât să obțin prețiozitatea și materialitatea culorilor din picturile renaștentiste. Sunt portrete fără chip, pentru că am căutat compoziția din punct de

vedere al volumetriei și cromaticii.

În opera dumneavoastră își fac apariția obiectele în spațiu, cu viața lor, cu fragilitatea lor (digul, podul, barajul, pontonul) și elemente marine (scoica, stâncă), reluate și tratate în diverse tehnici artistice (ulei pe pânză, carton, linogravură, timbru sec). Ce justifică acesta înclinație?

Încă din perioada liceului, din clasa a XI-a, am avut gândul de a merge către pictura nonfigurativă, pentru că eu cred că acolo se află arta adevărată. Dacă literatura operează cu cuvântul, cinematografia cu imaginea, teatrul cu gestul, muzica cu sunetul, pentru pictură, culoarea este elementul prin care operează. Făcând o paralelă cu muzica clasică, luându-l ca exemplu pe Vivaldi cu *Anotimpurile*, vedem cum a așezat notele în așa fel încât a creat o stare. Tot așa se întâmplă și cu pictura. Eu creez prin raporturile cromatice anumite senzații pe care le așez pe pânză, iar privitorul le receptează și și creează propria stare. Elementele cu care mă „joc” în compozițiile nonfigurative, de care aminteați, sunt pete de culoare, au o sugestie. Elementele marine îmi plac, le repet pentru bucuria de a lucra, fără a deveni un manierist. *Actul de creație este un act egoist.*

Sunteți artistul care se manifestă în arta gravurii, dețineți numeroase premii, ați fost curatorul Bienalei Internaționale de Gravură Contemporană „Iosif Iser” de la Ploiești. Credeți ca noile medii ale gravurii contemporane (imprimarea digitală, CAD) vor putea înlocui rafinamentul unei gravuri realizate manual?

Nu cred. Personal nu am o afinitate față de tehnicile contemporane, sunt reci. Așa cum spunea profesorul meu de desen, dacă nu există greșeala umană, nu mai vorbim despre artă.

Sunteți membru al U.A.P. - Filiala Ploiești, din anul 1990, și Președintele acestei organizații. Cum priviți începuturile activității dvs. în cadrul organizației, în raport interesul pentru această organizație al noii generații de artiști?

Din păcate U.A.P nu mai oferă mare lucru tinerilor, ei nu sunt interesați să fie ancorați în această organizație, aceasta pierzând teren față de anii '90. Plus că tinerii s-au transformat. Îmi amintesc că eu, după ce am terminat facultatea (1983), abia așteptam să intru în Uniune, simțeam că intru într-o breaslă, te vedeai important în fața celorlalți. Se organizau expoziții republicane greu de pătruns, cu jurizări, cu recomandări, iar pentru a intra în Uniune aveai nevoie de cel puțin două recomandări, care să justifice că ai participat la minim două republicane. Era un parcurs complicat, dar ne doream să ajungem acolo. Odată intrat, aveai avantaje ca artist: erai protejat de către stat prin achiziția de lucrări, fiecare artist era „cumpărat” de către stat, sau de către Filiala U.A.P., de care aparțineai, se organizau eve-

Valter Paraschivescu, *Papa Leon al X-lea*, reinterpretare după Rafael

nimente expoziționale la care statul achiziționa lucrări, care ulterior ajungeau la Muzeu, iar satisfacția unui tânăr de 20 de ani, care are o lucrare într-un muzeu, era imensă. Îmi amintesc că la prima mea expoziție la subsolul *Galeriei Orizont*, unde își avea sediul celebrul *Atelier 35*, în anul 1986, nu știa nimeni de mine. Atunci am fost la Președintele Uniunii, care mi-a dat bani, fără a fi obligat să-i returnez, ca să mă pot promova — de exemplu să îmi fac afișe, să acopăr cheltuielile cu acest eveniment, pentru vernisaj sau rame. Există posibilitatea ca înainte de expoziție, să te viziteze oficialii de la Comitetul de Cultură și să-ți cumpere lucrări din atelier. *Artistul avea un statut protejat.* Astăzi spațiile din galerie și muzeu sunt concurate de cele neconvenționale, unde tinerii artiști expun (de exemplu, o hală industrială dezafectată). *Atunci nu puteai să expui decât într-o galerie de artă.*

Marile întrebări, pe care un artist și le pune, se schimbă în timp? Căutarea rămâne mereu aceeași?

Da, întrebările, căutările, rămân aceleași, fără a deveni un manierist. El va trebui să-și diversifice căutările. Fosta mea profesoară, Liliana Anastasescu, ne spunea că este bine să intrăm cu nasul prin mai multe tehnici, dar să nu le atingem pe toate, să avem lucruri noi de arătat. Eu am căutat diverse tehnici și modalități de exprimare artistică. Din perioada liceului m-au interesat arta monumentală, mozaicul, icoanele pe lemn și sticlă, apoi ceramica, linogravura pentru că îmi plăcea profesorul, Dan Strâmbu, care m-a învățat să fac aquaforte. La facultate am făcut metal, sculptură în inox, bijuterie, litografie. Acuarela, eram printr-o tabăra prin anii '90, am redescoperit-o și am revizitat-o și acum. Cu cât ai o gamă mai largă de posibilități, poți să știi unde te situezi.

INSECTARUL RUȘINII MEDIATICE

Ion Bogdan Lefter

N-avem la îndemână destule ace ca să prindem în insectarul rușinii mediatice contemporane toți gândacii și păianjenii, toate căpușele, ploșnițele și urechelnițele, scorpionii, tăunii, gărgăunii și rădașcele care compromit meseria jurnalistică. Pentru imoralii din branșă s-au folosit și alte asocieri animaliere, de pildă cu hienele, rinocerii, șobolanii sau direct cu „javrele” și cu porcii, deși cîinii numiți așa sînt mai degrabă amărîți, costelivi, năpăstuiți, iar ocupanții cocinelor nu fac rău nimănui, scot doar sunete neplăcute, „grohăie”, și au păcatul tăvălitului voluptuos prin noroi...

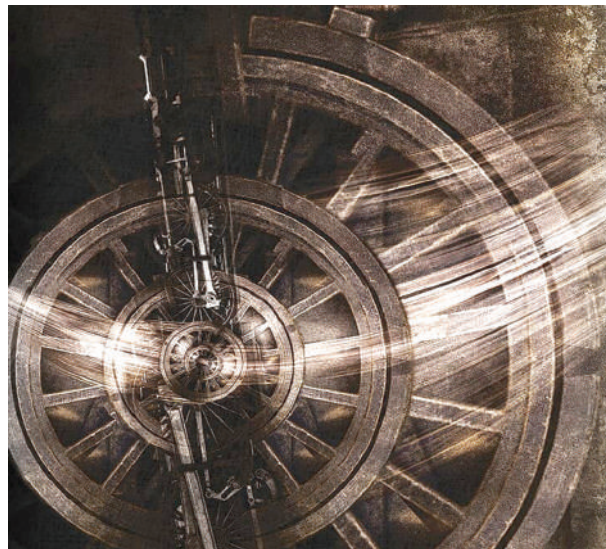
Mizeriile, noroaiele, deficitul grave de repere etice și de scrupule, denigrările și loviturile sub centură, corupția și clientelismele, marile „tunuri” și găinăriile jalnice n-au fost niciodată rarități în lumea presei. Nu e o îndeletnicire pentru domnișoare și domnișori, încît pînă și profesioniștii adevărați, valoroși și cinstiți trebuie să aibă nervii tari și să învețe arta compromisului acceptabil. Dar zona e atît de atrăgătoare pentru oportuniști și abjecți, încît ei colcăie ca gândacii și șobolanii în subsolurile imunde.

Și totuși, istoria presei e glorioasă, într-atît încît a fost recunoscută ca esențială pentru democrație și a generat adoptarea faimosului prim amendament la Constituția Statelor Unite ale Americii pentru garantarea libertății de exprimare, alături de cea religioasă și de asociere. Cum de s-a putut face jurnalism de calitate în ciuda asaltului permanent al intereselor egoiste

și-al ticăloșiilor de tot soiul?

Fiindcă au existat pînă mai ieri-alaltăieri distincții: nimeni nu confunda publicațiile onorabile cu cele rău-famate și se știa ce gazetari merită citiți și pe cine să ocolești dacă nu vrei să-ți murdărești și tu cu noroi degetele cu care țineai ziarul deschis. Presa de calitate își păstra rangul, iar cea de scandaluri politice sau de-a dreptul deochete era citită de publicul amator de așa ceva și dinainte edificat asupra caracterului mai degrabă pitoresc decît creditabil al mărfii.

Din păcate, limitele n-au mai fost de la o vreme clare. Nici principiile moralei publice, așa cum au fost ele fixate de-a lungul secolului trecut și mai ales după cel de-Al Doilea Război Mondial. Opoziția dintre bine și rău s-a ambiguizat de cînd extremismele și-au pus noi măști benigne. Partidele democratice le-au contracarat preluîndu-le dreptat o parte dintre teme, iar gazetele serioase, de teama de a nu pierde competiția tirajelor, au coborît și ele ștacheta. S-a adăugat în peisaj și Internetul, care a permis accesul oricui în spațiul public, fără nici un filtru de acuratețe a informațiilor vehiculate, fără nici o garanție că există probe reale pentru tirurile de acuzații lansate în dreapta și-n stînga. Abia în urma acestor evoluții/ involuții s-au prăbușit tirajele tipăriturilor și-am rămas cu posturile de radio și mai

ales cu cele de televiziune, plus generosul Internet.

Cîteva ace „generice” pentru:

- Patronii de instituții mediatice care fac politică și le folosesc pentru manipulări grosolane, pentru defăimări și reglări de conturi.

- Posturile și emisiunile care cultivă bălăcăreala politică, atrăgîndu-i în mlaștină și pe eventualii bine-intenționați.

- Jurnaliștii mercenari, gata ori-cînd să mistifice adevărul și să-i atace cu argumente mincinoase pe adversarii șefilor lor.

- Zona „de scandal” care învață anumite categorii de public cu bîrfele și cu vulgaritățile coborîte incredibil de jos.

Încît e aproape un miracol că, urmărind posturile publice de radio și de televiziune, uitîndu-ne la Digi 24 TV sau la nu puține emisiuni bine făcute în instituții mediatice conduse cu intenții deloc curate, urmărindu-i pe gazetarii buni și parcurgînd fluxurile de știri de pe site-urile gestionate profesionist, reușim să alegem boabele necovîrșite de neghină, să comparăm „sursele” și să ne ținem destul de corect informați.

HANDBAL. Pe urmele Cristinei Neagu

Mihai Ioachimescu

Poveștile despre handbalul masculin românesc încep cu formula „A fost odată, ca niciodată”. Vremurile când Cristian Gațu și colegii câștigau patru titluri mondiale sunt apuse pentru totdeauna. Iubitorul tânăr de handbal nu se poate raporta la performanță, decât prin prisma handbalului feminin, unde suntem o forță pe plan european și mondial.

Algoritmul afectiv este unul foarte simplu. De regulă, copiii aleg să practice un sport, după ce au un model. Tinerele amatoare de sport au în față figura charismatică și puternică a Simonei Halep, dar și performanțele uluitoare ale Cristinei Neagu, considerată de mulți specialiști, cea mai talentată handbalistă a lumii. Porecla de „Messi a handbalului” a venit după ce Cristina Neagu a câștigat patru premii (de cea mai bună handbalistă a lumii), acordate de către Federația Internațională de Handbal (IHF).

Coincidența face ca grupa de handbal (junioare 4) a CSM Ploiești

să aibă ca lider pe Bianca Brînzaru, care joacă pe același post, de inter-stânga, exact ca modelul mai sus menționat. Trebuie spus că grupa de junioare (născute în 2009-2010) a avut un sezon foarte încărcat, presărat cu multe meciuri și multe victorii. Astfel, după turneele județean și euro regional (ambele câștigate), au urmat adevăratele probe de foc. A fost, mai întâi, o clasare pe locul doi (la turneul semifinal național), ca mai apoi să urmeze prezența la puternicul turneu internațional de la Praga. Acolo, fetele noastre s-au luptat cu formații puternice (din Cehia, Franța, Danemarca și Ucraina) și, la capătul unei competiții foarte disputate (la care au participat 48 echipe), au reușit să câștige medalia de bronz. După întoarcerea, în țară, echipa CSM Ploiești a participat și la Turneul Final Național, unde a câștigat, din nou, medalia de bronz. Acolo Bianca Brînzaru a fost desemnată drept cea mai bună jucătoare (pe postul de inter-stânga), iar Sara Curcan a câștigat aceeași distincție, dar pentru postul de extremă dreapta.

Pentru a marca această performanță notabilă, vă prezint lotul CSM Ploiești: Bianca Biota, Daria Ioanițiu, Bianca Vesel, Bianca Brînzaru, Daria Gheorghe, Sara Curcan, Miruna Andronache, Andra Georgescu, Ana Maria Filip, Andra Matei, Andrada Dorobăț, Alisia Alecu, Ana Maria Dincă, Cătălina Angelache, Maria Constantinescu, Daria Tudor, Yasmina Mărgean, Daria Marin, Carmen Toma, Ana Miruna Ionuț, Cristina Costache, Cosmina Nedelcu, Anastasia Popescu și Ariana Sotir. Antrenor: Leonard Cristescu, delegat - Bogdan Dinu.

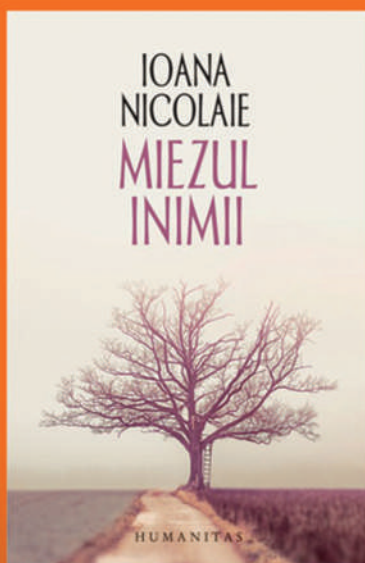
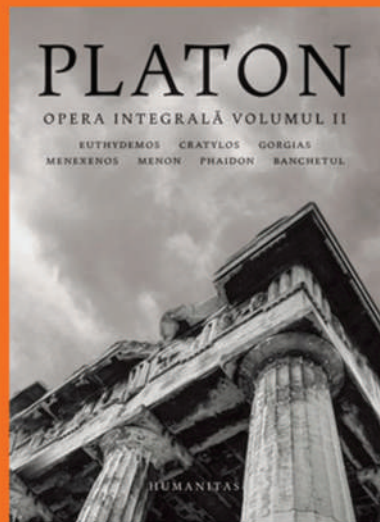
Sperăm ca pe viitor această grupă să progreseze și să facă pasul către marile performanțe. Noi vom fi prezenți și atenți la parcursul lor temerar și dificil către handbalul mare.

ALTE REZULTATE NOTABILE ALE GRUPELOR DE HANDBAL DE LA CSM PLOIEȘTI:

- juniori 3 (băieți), locul 8, la Turneul Final de la Rm. Vâlcea;
- junioare 3, locul 5, la Turneul Final Brăila.

Noutăți

HUMANITAS

QUO VADIS?